

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет "Києво-Могилянська академія"
Освітня програма	27201 Економіка
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	051 Економіка

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний університет "Києво-Могилянська академія"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	27201
Назва ОП	Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Зінчук Тетяна Олексіївна, Дерій Ольга Юріївна, Пушкар Тетяна Андріївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	09.03.2023 р. – 11.03.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.ukma.edu.ua/index.php/osvita/2012-01-16-10-34-06/vidomosti-pro-samootsiniuvannia-osvitno-naukovykh-program
Програма візиту експертної групи	https://www.ukma.edu.ua/index.php/osvita/2012-01-16-10-34-06/vidomosti-pro-samootsiniuvannia-osvitno-naukovykh-program

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОНП «Економіка» другого (магістерського) рівня Національного університету «Києво-Могилянська академія» та освітня діяльність за цією ОНП загалом відповідають критеріям 1-9, а виявлені недоліки не є суттєвими і не впливають на загальне позитивне враження. ОП враховує сучасні тенденції розвитку економічної науки, формує як потужне теоретичне підґрунтя, так і сприяючи розвитку практичних навичок. Структура, логіка викладання ОНП є чітко визначеною, взаємопов'язаною, в комплексі сприяє досягненню заявлених ПРН. В ЗВО сформовано механізм і визначено процедури формування індивідуальної освітньої траєкторії, сформовано Каталог вибіркових навчальних дисциплін, в якому представлена уся необхідна для здійснення вибору інформація, є можливість вибору тем курсової роботи, баз-практик. Значна увага при реалізації ОНП приділяється увага розвитку soft skills, зокрема на основі застосування активних інноваційних методів навчання. Правила прийому є чіткими, прозорими, враховують особливості навчання за ОП. При викладанні увага приділяється використанню сучасних методів викладання (ділова гра, моделювання ситуацій, обговорення, диспути, виконання командних проєктів тощо). Науково-педагогічні працівники, які реалізують ОНП, мають належний рівень академічної та професійної кваліфікації, до реалізації ОНП залучаються представники бізнесу, наукової спільноти, центральних органів виконавчої влади. Викладачі, що реалізують ОНП, підвищують свою професійну майстерність на основі як власних програм ЗВО, так і шляхом залучення до програм міжнародної академічної мобільності та міжнародних проєктів. ЗВО активно залучає до процесів інтернаціоналізації здобувачів ВО, зокрема за ОНП реалізується формат the Master double degree (визнання змісту першого року навчання ОНП як першого року аналогічної МП) Université Paris Est Créteil (UPEC), Франція, передбачено видачі подвійних дипломів НаУКМА і UPEC. Матеріально-технічні ресурси є достатніми для досягнення визначених ОП цілей та ПРН. Значна увага приділена забезпеченню безпечних умов освітнього середовища. В цілому у ЗВО створене сприятливе освітнє середовище. Беручи до уваги цілісність встановлених фактів та їх контексту, принципи поваги до автономії ЗВО, врахування думок та позицій стейкхолдерів, ЕГ вважає, що загалом ОНП відповідає всім критеріями при наявності недоліків, що не є суттєвими та можуть бути усунені найближчим часом.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. Рівень конкурентоспроможності випускників ОНП, який визначено зацікавленістю в них стейкхолдерів як на регіональному, так і міжнародному рівнях, що дають високу оцінку рівня знань та комунікацій здобувачів ВО за даною ОНП, поєднання теоретичних знань та практичних навичок, готовності вирішувати складні управлінські завдання на мікро-та макрорівнях економічного розвитку країни. 2. Підвищення конкурентоспроможності здобувачів ВО через розвитку мовних компетенцій, зокрема наявність ОК, викладання яких здійснюється англійською мовою. 3. Використання широкого спектру інноваційних методів викладання, які спрямовані на розвиток soft-skills, зокрема навичок презентаційної роботи, креативного мислення, взаємодії під час реалізації спільних проєктів. 4. Регулярне інформування здобувачів ВО щодо правил визнання результатів навчання, отриманих у процесі академічної мобільності та неформальної освіти, постійне оновлення регламентуючих документів з урахуванням викликів часу та переходом на систему дистанційного навчання. 5. Запровадження формату the Master double degree (визнання змісту першого року навчання ОНП як першого року аналогічної МП) Université Paris Est Créteil (UPEC), Франція. 6. Подання в силабусах навч. дисциплін розгорнутої, деталізованої за видами робіт, кількістю максимально і мінімально можливих балів за виконання, схеми оцінювання результатів вивчення із зазначення чітких і прозорих критеріїв оцінювання кожного виду робіт та їх ваги в підсумковій оцінці. 7. Залучення в освітній процес висококваліфікованих НПП - відомих вітчизняних вчених, підприємців, управлінців, урядовців в сфері соціально-економічного розвитку та позитивна практика використання інтегрованого підходу в реалізації ОНП шляхом поєднання теоретичних та прикладних методів у забезпеченні ОК. 8. НаУКМА створює безпечні умови для навчання та для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами, зокрема в ЗВО функціонує Відділ по роботі зі студентами, який реалізує програми соціальної, консультативної і психологічної підтримки. 9. Активне залучення до зовнішніх процесів забезпечення якості освіти представників наукової та академічної спільноти України. 10. У відкритому доступі для усіх зацікавлених сторін розміщено Таблицю пропозицій та зауважень отриманих від стейкхолдерів під час громадського обговорення та оприлюднено надані пропозиції.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. Потребує більшої визначеності і конкретизації формулювання та розкриття мети ОНП, її узгодженості зі стратегією НаУКМА. 2. Обмежений перелік навч. дисциплін, які запропоновано за вибором професійної і практичної підготовки (містить навч. дисципліни, загальним обсягом 30 кредитів, з яких здобувачів ВО, обирають 25 кредитів ЄКТС). 3. Перелік базової та спеціальної літератури Програми фахового випробування не оновлений, не враховує вимоги сучасної кон'юнктури ринку та проблеми соціально-економічного розвитку в Україні під час воєнного та післявоєнного стану. 4. Низький рівень обізнаності здобувачів ВО з наявною нормативною базою щодо запобігання конфліктів інтересів. 5. Тематика наукових публікацій НПП у фахових наукових виданнях не завжди корелюється з ОК ОНП. 6. Здобувачі вищої освіти не мають достатньої інформації щодо наявності в науковій бібліотеці відкритого доступу до наукометричних баз даних та їх можливостей. 7. Результати опитувань за спеціальністю та ОНП знаходяться не у відкритому доступі, оприлюднюються лише узагальнені результати по

факультетам і ЗВО. 8. Відсутній комплексний механізм збирання та накопичення інформації щодо траєкторії працевлаштування випускників. 9. Незначна залученість стейкхолдерів до проведення лекційних занять. Рекомендації: 1. До початку 2023-2024 навч. року внести зміни в зміст ОНП, виокремивши мету її реалізації без дублювання із завданнями та результатами навчання. 2. До початку 2022-2023 навч. року розширити перелік навч. дисциплін за вибором професійної і практичної підготовки за ОНП, що розширить можливості формування індивідуальної траєкторії здобувачів ВО. 3. До початку 2023-2024 навч. року внести доповнення у Програму фахового вступного випробування для здобуття ступеня магістра за спец. 051 “Економіка” у вигляді оновленого списку літературних джерел за останні роки, які враховують сучасні тенденції розвитку спеціальності. 4. В перші два місяця на початку наступних навч. років проводити організаційні зустрічі з керівництвом факультету кафедри, гарантом щодо ознайомлення з нормативною базою, процедурами дій щодо запобігання конфліктних ситуацій та виникнення конфлікту інтересів. 5. Протягом 2023 р. забезпечити на системній основі оновлення наукових публікацій викладачів та тематику наукових статей у фахових виданнях у відповідності до змісту ОК ОНП. 6. До початку 2023-2024 навч. року НПП провести лекцію із залученням здобувачів для ознайомлення ресурсів наукової бібліотеки та сприяти їх залученню до наукових публікацій. 7. До початку 2023-2024 навч. року Центру забезпечення якості освіти НаУКМА оприлюднювати отримані результати з метою поінформованості сторін. 8. Центру працевлаштування студентів розробити анкетування і провести опитування випускників 2023-2024 рр. стосовно їх кар’єрного шляху з метою формування та накопичення загальної бази даних. 9. Кафедрі, що реалізує ОНП, до початку 2023-2024 навч. року розробити план заходів із залучення різних груп стейкхолдерів до проведення лекційних занять.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі ОНП “Економіка” за спеціальністю 051 “Економіка” спрямовані на підготовку фахівців, які здатні вести поглиблений економічний аналіз та здійснювати наукову роботу в сфері економіки та вміти використовувати отримані результати на практиці. ОНП орієнтована на надання знань з предметної області, формування здатності у випускників до аналітичної роботи та розроблення програм соціально-економічного розвитку галузевого і регіонального характеру, практичного застосування теоретичних узагальнень для забезпечення економічного розвитку України. В цілому зазначені цілі відповідають стратегії ЗВО 2015-2025 рр., зокрема, в контексті надання студентам знань, умінь та навичок на рівні найкращих світових стандартів, налагодження міжнародного співробітництва, інтенсифікації наукової діяльності, здатності до прийняття управлінських рішень та їх ефективній реалізації (<https://bit.ly/3FnuNBl>). Цілі ОНП корелюються з місією університету, а саме в частині створення, збереження і поширення знань у гуманітарній та інших сферах, формування високоосвіченої, національно свідомої, творчої, небайдужої особистості. Цілі ОНП безпосередньо пов’язані з візією ЗВО, оскільки відображають лідерські позиції фахівців в інноваціях, органічне поєднання освітньої, та наукової діяльності, набуття практичних навичок найвищої якості (<https://bit.ly/3FjAKzm>) Зазначене дозволяє забезпечувати унікальність ОНП, яка досягається за рахунок впровадження інноваційних підходів в теорії і практиці економічного розвитку, розвивати креативність, здатність до інноваційної діяльності, обґрунтування рішень в умовах невизначеності, що відповідає пріоритетам та корпоративним цінностям стратегії розвитку НаУКМА. Водночас, в ОНП чітко прописаної мети у відповідності до стратегії ЗВО знайти не вдалося. Мета ОНП більшою мірою сформульована у вигляді результатів та завдань освітнього процесу.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ОНП “Економіка” розроблена з врахуванням основних позицій та запитів стейкхолдерів. В умовах формування, реалізації та удосконалення ОНП залучені потенційні роботодавці та представники академічної спільноти. Вони надали позитивні рецензії на ОНП, зокрема, д-р економ. наук, професор Петрова І.Л. зазначила унікальну складову ОНП, що виявляється у використанні в освітньому процесі інноваційних технологій економічного розвитку (дод. запит), яка знайшла своє відображення при формуванні таких програмних компетентностей, як СК1, СК4, СК10 та програмних результатах навчання – Р7, Р10, Р14 при викладанні дисциплін “Економічна теорія інноваційних стратегій” (ОК 1.1.8), “Економіка праці та інклюзивного розвитку” (ОК 1.1.7); Радіонова І.Ф., д-р економ. наук, професор відмітила інноваційні підходи при формуванні компетенцій здобувачів при викладанні дисциплін “Імітаційне макропрогнозування” (ОК 1.1.12), “Комп’ютерні аналітичні програми” (ОК 1.1.13), “Економіка праці та

інклюзивний розвиток” (ОК 1.1.7), “Економічний аналіз державної політики” (ОК 1.1.3). У вигляді рекомендації зазначено про доцільність уточнення сфери науки чи діяльності з позиції “Науково-дослідного семінару” у вибірковій частині дисциплін ОНП (додатковий запит); Маркус Я.І., канд.тех.наук оцінює додаткові знання, які отримують здобувачі з оцінки землі і майна, володіючи сучасними економічними мисленнями, необхідними знаннями і навичками та здібностями щодо розв’язання складних дослідницьких, інноваційних і управлінських задач (додатковий запит). Згідно протоколу № 10 засідання кафедри економічної теорії від 22.11.2022 р. проведено узагальнення результатів громадського обговорення проекту ОНП з рекомендаціями від стейкхолдерів, магістрів 1 та 2 р.н., які розміщено у Google формі. Обговорення пропозицій здобувачів стосовно удосконалення ОНП в частині поширення практики викладання англійською мовою, використання інноваційних методів навчання та практичних компонентів при викладанні дисциплін зафіксовано у протоколі засідання кафедри економічної теорії № 8 від 17.09.2021 р.; протоколом №1 від 29.01.2021 р. ухвалено пропозиції здобувачів щодо “Інноваційних методів навчання” (за участю в обговоренні магістрів 2 р.н.) в частині використання платформи DistEdu в умовах карантинних обмежень та розміщення всіх навчальних матеріалів на даній платформі, у т.ч. більше уваги приділяти створенню практичних кейсів, які знайшли свою реалізацію, як відмітили випускники (зустріч 4) в процесі викладання дисципліни “Соціальна відповідальність бізнесу” (ОК 1.1.4). Під час проведених відеозустрічей із здобувачами (зустріч 8), академічним персоналом (зустріч 2), стейкхолдерами (зустріч 5) сторонами відмічено, що внесені до розгляду пропозиції з підготовки здобувачів спец. 051 “Економіка” були враховані при удосконаленні ОНП в частині ЗК та ПРН, а якість підготовки здобувачів задовольняє запити роботодавців.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Відповідно до змісту ОНП “Економіка” та Національного класифікатора професій ДК 003:2010 від 28.07.2010 р. № 327, здобувачі ВО можуть обіймати такі посади: керівники економічних підрозділів, Директор комерційний, Директор малої фірми, менеджери, асистент, викладач ЗВО, маркетологи, наукові співробітники, економісти та ін. Виходячи із зазначених посад та враховуючи стан сучасної кон’юнктури ринку праці, ситуаційні особливості розвитку національної економіки на мікро-та макрорівні, визначаються цілі ОНП і ПРН, які враховують також і тенденції галузевого та регіонального характеру. В ОНП знайшли відображення такі компоненти галузевого спрямування: “Економічний аналіз державної політики” (ОК 1.1.3), “Економіка праці та інклюзивного розвитку” (ОК 1.1.7), “Фінансовий менеджмент” (ВБ 2.1.5); мікро-та макрорівня розвитку національної економіки: “Економічна теорія управління підприємством” (ОК 1.1.12), “Імітаційне макропрогнозування” (ОК 1.1.12), “Інноваційний розвиток підприємств” (ВБ 2.1.16); розвитку бізнес-процесів в національній та міжнародній економіці: “Системна динаміка в міжнародній економіці: європейський контекст” (ОК 1.1.9), “Міжнародний маркетинг” (ВБ 2.1.1), “Реінжиніринг бізнес-процесів” (ВБ 2.1.8). Реалізація цілей ОНП у цьому напрямку сприяє співпраці зі стейкхолдерами, фахівцями-практиками, бізнесменами, представниками органів державної влади, експертами-міжнародниками, науковцями. Серед стейкхолдерів є випускники НаУКМА (Арістов О., Private Equity Fund / Group of companies, Board Member), провідні українські науковці (Бураковський І., проф., д-р Інституту економічних досліджень і політичних консультацій), фахівці з маркетингу (Джеджула Д., ANACOSMA Clinic), представники вітчизняного бізнесу (Павленко О., GNTerminals) та Українського університету майбутнього, експерт Joint Ukrainian Dutch business council Цебро О. та ін. Співпраця зі стейкхолдерами стабільна та сприяє отриманню професійних навичок здобувачів, які зазначені у ПРН 1, ПРН 2, ПРН 4, ПРН 7, ПРН 9, ПРН 12, ПРН 13. Університет підтримує та розвиває зв’язки з Норвезькою Бізнес Школою (BI Norwegian Business School), французьким університетом Université Paris Est Créteil (UPES), Faculty of Economics and Management; з Групою системної динаміки норвезького Університету Бергена, що підтверджено під час зустрічі з гарантом ОНП (зустріч 9) та керівництвом і менеджментом (зустріч 1). При започаткуванні та удосконаленні ОНП враховано міжнародний досвід норвезького та французького університетів. Результати співпраці з різними групами роботодавців та використання міжнародного досвіду відображаються в тематиці кваліфікаційних робіт (дод.запит). За версією видання ДЕНЬГИ. Уа (<http://bit.ly/зуу1IPR>) випускники НаУКМА мають високий рівень професійної підготовки і затребувані на ринку праці. Врахування рекомендацій різних представників стейкхолдерів дозволяє виявляти тренди на регіональному ринку праці, галузеві проблеми, перспективи розвитку вітчизняних підприємств.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОНП “Економіка” другого (магістерського) рівня дозволяє досягти загальних і фахових компетентностей та програмних результатів навчання, які визначено Стандартом ВО за спеціальністю 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» другого (магістерського) рівня (наказ МОН України № 382 від 04.03.2020р) <https://bit.ly/3XzNPKY>. Форма атестації здобувачів вищої освіти (захист кваліфікаційної роботи) також у цілому відповідає вимогам стандарту.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. Рівень конкурентоспроможності випускників ОНП, який визначено зацікавленістю в них стейкхолдерів як на регіональному, так і міжнародному рівнях, що дають високу оцінку рівня знань та комунікацій здобувачів ВО за даною ОНП, поєднання теоретичних знань та практичних навичок, готовності вирішувати складні управлінські завдання на мікро-та макрорівнях економічного розвитку країни.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

1. Потребує більшої визначеності і конкретизації формулювання та розкриття мети ОНП, її узгодженості зі стратегією НаУКМА; 2. відсутність у рецензіях на ОНП конкретних рекомендацій щодо зміни, корегування, удосконалення ОНП у напрямку забезпечення програмних результатів навчання. Рекомендації: 1. до початку 2023-2024 навч. року внести зміни в зміст ОНП, виокремивши мету її реалізації без дублювання із завданнями та результатами навчання; 2. до початку 2023-2024 навч. року представити у вільному доступі рецензії роботодавців - представників підприємств, а також результати впровадження їх пропозицій.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня програма має значний рівень узгодженості за підкритеріями 1.3, 1.4 (в ОНП враховано регіональний аспект та тенденції розвитку спеціальності; ОНП розроблена на основі досвіду реалізації аналогічних програм в закордонних закладах освіти, зокрема програми Economics; в цілому дозволяє досягти визначених Стандартом освіти ПРН та достатньо високою мірою узгоджена за підкритерієм 1.1 і 1.2 (подальшої конкретизації потребує визначення мети ОНП та її узгодження з Стратегією ЗВО; розвиток співпраці з роботодавцями стосовно рецензування ОНП та подальше надання пропозицій щодо удосконалення). Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів і доказів та їх контексту дозволило встановити, що освітня діяльність за програмою "Економіка" другого (магістерського) рівня загалом відповідає Критерію 1 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОНП становить 120 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам законодавства (п. 5 ст. 5 Закону України «Про вищу освіту») і стандарту ВО за спеціальністю 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» другого (магістерського) рівня (наказ МОН України № 382 від 04.03.2020р) до освітньо-наукових програм другого рівня підготовки. Загальний обсяг обов'язкової частини складає 85 кредитів ЄКТС, що складає 71 % від загального обсягу ОП (57 кредитів ЄКТС - обсяг обов'язкових компонентів; 8 кредитів ЄКТС – практична підготовка; 20 кредитів ЄКТС – атестація). Обсяг вибіркової частини – 35 кредитів ЄКТС, що складає 29 % загального обсягу в відповідає п. 15 ст. 62 Закону України «Про вищу освіту». Розподіл обсягів ОК за розділами і блоками, а також структура навч. плану в ЗВО регулюється Методичними вимогами до структури та змісту навч. планів підготовки здобувачів ВО на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях ВО (<http://bit.ly/3muE1oX>).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП має чітку, логічну структуру, про що свідчить представлені в ОНП структурно-логічна схема і матриці ПРН відповідними компонентами ОП (<http://bit.ly/3kH7qMd>). Зміст ОНП структуровано за трьома групами компонентів: нормативні навч. дисципліни та практика, перелік яких деталізовано в самій ОП, та вибіркові компоненти, які розподілено на вибіркові навч. дисципліни професійної та практичної підготовки і навч. дисципліни вільного вибору студента. В ОП представлено перелік вибірових навч. дисциплін професійної та практичної підготовки, їх

обсяг в кредитах ЄКТС. Вибір навч. дисципліни вільного вибору здійснюється із банку вибіркових дисциплін, в ОНП подано їх обсяг в кредитах ЄКТС (<https://bit.ly/3ZokkgU>). Обов'язкові ОК складають логічну взаємопов'язану систему. Всі ПРН ОНП, у тому числі додатково визначені Стандартом для ОНП, досягаються обов'язковими ОК. ПРН, які додатково визначені для ОНП відповідно забезпечуються: ПРН 15. Планувати і виконувати наукові та/або прикладні дослідження, робити обґрунтовані висновки за результатами досліджень, презентувати результати, аргументувати свою думку – ОК1.1.3, ОК1.1.5-ОК1.1.13, ОК1.1.16-ОК1.1.17; ПРН 16. Здійснювати викладацьку діяльність у закладах вищої освіти, розробляти навчально-методичні матеріали – ОК1.1.1, ОК1.1.3, ОК1.1.4, ОК1.1.9, ОК1.1.11, ОК1.1.14, ОК1.1.15, ОК1.1.17; ПРН 17. Використовувати сучасні освітні та дослідницькі технології у сфері економіки – ОК1.1.12-ОК1.1.9, ОК 1.1.11-ОК1.1.16; ПРН 18. Формулювати нові гіпотези та наукові проблеми у сфері економіки, пропонувати належні підходи та методи їх перевірки – ОК 1.1.3-ОК1.1.12, ОК1.1.14-ОК1.1.17. Кожен ПРН, який визначено Стандартом ВО, охоплено змістом програми, що підтверджується наданими ЗВО робочими програмами навч. дисциплін, у яких чітко сформовано ПРН, досягнення яких передбачено вивченням тієї чи іншої ОК. Досягненню ПРН, які корелюють із загальними компетентностями, сприяють усі обов'язкові ОК. В ОНП передбачена ОК, яка спрямована на поглиблення мовних компетентностей – ОК1.1.1. «Англійська мова», вивчення якої передбачено протягом 2 семестрів. На сторінці факультету економічних наук сайту ЗВО у відкритому доступі розміщено анотації обов'язкових ОК (<http://bit.ly/3kH7qMd>), робочі програми дисциплін і силабуси розміщено в навч. курсах дистанційної платформи ЗВО (<http://bit.ly/3JbGEDV>), ознайомитися з якою ЕГ мала можливість під час резервної зустрічі 1. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОП та Матриця забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП, які подано в ОНП (<http://bit.ly/3kH7qMd>), загалом демонструють системність та структурованість обов'язкових ОК, а логіка їх викладання – спрямованість на досягнення ПРН та в сукупності дозволяють досягти заявлених в ОНП цілей та ПРН.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОНП відповідає визначену об'єкту вивчення, який визначено як сучасні економічні процеси та явища, наукові методи нормативного, кількісного та інституційного аналізу, інструментарій формування міжнародної, національної, регіональної, секторальної економічної політики та економіки підприємства. На основі аналізу змісту ОНП, анотацій навч. дисциплін (<http://bit.ly/3kH7qMd>), а також роб. програм навч. дисциплін, наданих ЗВО визначено, що: теоретичний зміст предметної області розкрито у ОК1.1.2 «Економічна теорія управління підприємством», ОК 1.1.4 «Соціальна відповідальність бізнесу», ОК 1.1.7 «Економіка праці та інклюзивного розвитку», ОК 1.1.8 «Економічна теорія інноваційних стратегій», ОК 1.1.9 «Системна динаміка в міжнародній економіці: європейський контекст» (викладається англ. мовою), ОК 1.1.10 «Соціальна економіка», ОК 1.1.11 «Стратегії економічного розвитку ЄС» (викл. англ. мовою), ОК 1.1.14 «Теорії економічного зростання». Методи, методики та технології розкриваються ОК 1.1.3 «Економічний аналіз державної політики», ОК 1.1.6 «Економетрика і моделювання економічної динаміки», ОК 1.1.12 «Імітаційне макропрогнозування», виконання курсової роботи за ОК 1.1.15. Інструментарій та обладнання розкрито в ОК 1.1.13 «Комп'ютерні аналітичні програми», а також в застосуванні спеціалізованого програмного забезпечення при реалізації ОНП, напр. можливостей, які надає програмний продукт Microsoft Office 365 (наказ № 589 від 29.12.2017 НаУКМА, надано ЕГ на дод. запит). В ОНП приділена увага формуванню мовних компетентностей, на що спрямовано вивчення ОК1.1.1. «Англійська мова», а також викладання ряду ОК англійською мовою. Аналіз ОНП, робочих програм і анотацій навч. дисциплін (<http://bit.ly/3kH7qMd>) продемонстрував відповідність ОНП предметній області, яка розкрита в логіці викладання, структурі та змістовому наповненні ОК.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування інд. освітньої траєкторії включає вибір навч. дисц., можливість вибору баз практики, тем курсових і кваліфікаційних робіт, напрямів наукових досліджень здобувачів ВО. Порядок і процедура здійснення вільного вибору регламентується Положенням про організацію освітнього процесу (п.4.16-4.22), наказ № 300 від 14.06.2021 р. (<http://bit.ly/3IMWFQi>), Порядком запису студентів на вибіркові дисципліни за допомогою системи автоматизованого запису (САЗ), наказ № 109 від 07.03.2018 р. (<http://bit.ly/3уу3W1T>), Положення про сертифікатні програми в НаУКМА, наказ № 103 від 26.02.2021 р. (<http://bit.ly/3уу3W1T>). Вибіркова частина передбачена в обсязі 35 кредитів ЄКТС, вибір здійснюється з навч. дисц. проф. і практичної підготовки та навч. дисц. вільного вибору. Згідно з ОНП, навч. планами 2021 р. і 2022 р. передбачено 25 кредитів ЄКТС – для навч. дисц. проф. і практичної підготовки і 10 кредитів ЄКТС – навч. дисц. вільного вибору здобувачів ВО. Навч. планами 2021 і 2022 року визначено два блоки вибору навч. дисц. проф. та практичної підготовки: блок «Інноваційна стратегія» (заг. обсяг 30 кредитів ЄКТС) і блок «Економіка розвитку і управління міжнародними проектами» (заг. обсяг 40 кредитів ЄКТС). Як було зазначено гарантом ОНП (зустріч 9), вибір здійснюється із блоку 1 проф. і практичної підготовки, блок 2 включено в навч. плани для узгодження програми міжн. академ. мобільності з університетом Université Paris Est Créteil (Франція). Вибір навч. дисц. вільного вибору відбувається з Банку дисциплін на відп. навч. рік (<https://bit.ly/3ZokkgU>). Вибіркові навч. дисц. в Каталозі містять інформацію про обсяг кредитів ЄКТС, коротку анотацію, с-тр вивчення, можливість ознайомлення інформацією про запис. Здобувачі ВО мають можливість обирати навч. дисц., які викладаються для інших ОП ЗВО. За рахунок навч. дисц. вільного вибору (10 кредитів ЄКТС) здобувач ВО можуть обрати курс сертифікатних програм, Каталог яких представлено на сайті ЗВО (<http://bit.ly/3IW1jvt>). Враховуючи, що сертифікатні програми становлять за обсягом 12 кредитів ЄКТС, в ЗВО

передбачена можливість корегування обсягу кредитів ЄКТС за рахунок навч. дисц. проф. і практичної підготовки. Як зазначила гарант ОНП, здобувачі ВО на даний момент не обирали сертифікатні програми (зустріч 9). Запис на навч. дисц. відбувається за допомогою САЗ у декілька етапів: вибір і запис здобувача ВО, вибір навч. дисц., запис на навч. дисц.; корегування складу та кількості груп, за записом яких не сформовано групу, остаточне узгодження. За результатами формується інд. план здобувача ВО, які були надані ЕГ для ознайомлення за дод. запитом. Під час роботи в фокус-групі із здобувачами ВО, ЕГ визначила, що вони обізнані з процедурою вільного вибору, мають можливість самостійно запропонувати теми курсових робіт, обирати бази практик, що свідчить про наявність варіантів формування інд. освітньої траєкторії (зустріч 8). Однак, ЗВО слід звернути увагу на розширення переліку навч. дисц. за проф. і практичної підготовки.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти в ЗВО регламентується Положенням про організацію освітнього процесу (п.6.15), наказ № 300 від 14.06.2021 р. (<http://bit.ly/3IMWFQI>), Положення про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти ВО НаУКМА, наказ № 80 від 14.02.2022 р. (<http://bit.ly/3IMWFQI>). В ОНП передбачено два види практик: переддипломна практика (4 кредити ЄКТС) і педагогічна практика (4 кредити ЄКТС). Педагогічна практика передбачає навчальну, методичну, виховну та науково-дослідницьку роботу і здійснюється в три етапи: аналіз організаційно – функціональних особливостей кафедри та розробка дидакт. матеріалів до майбутніх занять; практична реалізація здобувачем ВО основних функцій викладача в умовах реального навч.– виховного процесу; підготовка звіту, його захист, підсумкове оцінювання практики. Проводиться даний вид практики на кафедрі, що забезпечує реалізацію ОНП. В межах практики, здобувачі ВО проводять обов'язкові заняття (2 год. лекції і 2 год. практ. заняття) в своїй акад. групі, розробляючи спільно лекції і семінар з нового курсу з актуальних соціально-економ. проблем (презентації лекцій, метод розробки до семінарів, залікові тести надані ЕГ на дод. запит). Випускники ОНП під час зустрічі відмітили, що проходження пед. практики сприяло розвитку навичок з менторства, подання матеріалів, спілкування з аудиторією (зустріч 4). Переддипл. практика є підсумком практичної та наукової підготовки здобувачів ВО. Базами практики, окрім підприємств, також можуть бути допоміжні об'єкти ЗВО (науково-дослід. центри, навч. лабораторії). За ОНП сформована база підприємств-баз практик, з якими укладено договори, зокрема: ГО «Центр Економічної Стратегії», ТОВ «Сільпо-ФУД», ТОВ «Сингента», ФОП Гоцалюк І.О. (договори надано ЕГ на дод. запит). Існує можливість проходити практику за інд. договором за вибором здобувача ВО. Наказом № 138 від 29.03.2022 «Про особливості організації освітнього процесу в умовах воєнного стану» було передбачено (п.5.2) внесення зміни до навч. планів щодо проходження здобувачами ВО переддипл. практики та відповідної кількості кредитів ЄКТС, перерозподіливши їх на ОК; а також (п.7) за наявності можливості дозволити здобувачам ВО 2 р. н. другого рівня ВО проходити інд. практику (<http://bit.ly/3JvfbgD>). Під час зустрічі із гарантом ОНП і здобувачами ВО було зазначено, що положення наказу № 138 було застосовано при проходженні переддипл. практики, зокрема в науково-навч. центрі НаУКМА «ІННОЛАБ», а також передбачено зарахування переддипл. практики у разі проходження за узгодженням практично орієнтованих он-лайн курсів на платформі Coursera (за рішення комісії). Ряд здобувачів ВО скористалися такими можливостями (зустріч 8 і 9). Під час зустрічі роботодавці зазначили плани щодо подальшого удосконалення практичної підготовки (зустріч 5). ЕГ ознайомила із звітами з переддипл. практики (дод. запит ЕГ) і дійшла висновку про відповідність змісту практик цілям і задачам ОНП.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Розвитку soft-skills сприяють вивчення ОК, які спрямовуються на формування загальних компетентностей, рецензування інноваційних методів навчання (командні проекти, метод дискусій, залучення здобувачів ВО до рецензування робіт, спільного обговорення проблемних питань та проведення дебатів, ділових ігор). Відповідно до Матриці відповідності програмних компетентностей компонентам ОНП всі ОК обов'язкової частини в певній мірі забезпечують формування загальних компетентностей, які визначено Стандартом вищої освіти за спеціальністю 051 – Економіка для другого (магістерського) рівня (напр, ОК 1.1.4 «Соціальна відповідальність бізнесу» - ЗК1 – ЗК5; ОК1.1.8 «Економічна теорія інноваційних стратегій» - ЗК1-ЗК6; ОК 1.1.12 «Імітаційне макропрогнозування» - ЗК1 – ЗК8). В ОНП передбачено можливість розвитку навичок професійної іноземної мови, що забезпечується наявністю ОК 1.1.1 «Англійська мова», яка викладається протягом двох семестрів, та двох ОК (ОК 1.1.9 «Системна динаміка в міжнародній економіці: європейський контекст» і ОК 1.1.11 «Стратегії економічного розвитку ЄС»), які викладаються іноземною мовою. Під час роботи в фокус-групі з академічним персоналом, викладачі, що реалізують ОП, акцентували увагу на використанні активних інноваційних методів навчання, що сприяють формуванню soft-skills. Напр., проф. Бажал Ю.М. відзначив застосування методу відтворення реальних ситуацій у вигляді проектів, що надає можливість розвинути навички вести дискусію, аргументовано відстоювати власну думку, здобути досвід публічних виступів. Доц. Іванова Н.Ю. (ОК 1.1.2 «Економічна теорія управління підприємством») акцентувала увагу на розробці спільних проектів на основі реальних проблемних питань, які надають роботодавці і представники бізнесу з подальшим представленням результатів. Також, доц. Іванова Н. Ю. відзначила вибірково навч. дисц. ВБ 2.1.7 «Відкриті інновації та креативне мислення», яка спрямована на розвиток значної, необхідною для подальшого кар'єрного шляху, кількості soft-skills (резервна зустріч 2). Випускниками ОНП була акцентована увага на наявності в ОНП вибірково навч. дисц. з ораторського мистецтва та презентаційної роботи, застосування під час їх навчання методів командної роботи, виконання спільних проектів, що сприяло розвитку комунікативних навичок (зустріч 4). Розуміння важливості розвитку soft-skills продемонстрували здобувачі ВО, відмічаючи такі методи, як інд.

презентаційний підхід, залучення їх у якості лекторів за певними темами, заохочення до дискусій під час занять (напр., навч. дисц. «Соціальна економіка» проведене дискусійне обговорення питання соціальної справедливості в сучасному суспільстві), виконання командних проєктів, залучення їх до дебатов та застосування ділових ігор (напр. при вивченні навч. дисципл. «Економічний аналіз державної політики») (зустріч 8). Отже, ЕГ дійшла висновку, що в ОНП передбачено набуття здобувачами ВО soft skills, які відповідають меті і завданням реалізації ОНП.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Станом на момент проведення акредитаційної експертизи професійний стандарт за спеціальністю 051 - Економіка відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Фактичне навантаження здобувачів ВО регламентується Положенням про організацію освітнього процесу, наказ № 300 від 14.06.2021 р. (<http://bit.ly/3IMWFQi>), яким передбачено нормативний термін навчання, тривалість семестрів в тижнях, тижневе аудиторне навантаження (розділ 5). Термін навчання за ОНП становить 1 рік 10 місяців. В перший рік тривалість теоретичного навчання становить 33 тижня; екзаменаційні сесії – 4 тижня, практика - 3 тижня. В другий рік теоретичне навчання становить 26 тижнів, екзаменаційні сесії – 4 тижня, практика – 3 тижня, кваліфікаційна робота – 3 тижня, атестація - 3 тижня. Згідно навч. плану щорічно передбачено тиждень самостійної роботи. Навчання відбувається за триместрами: за двома основними тижневе навантаження передбачено в обсязі 15 годин на тиждень (з урахування тижня самостійної роботи); за додатковими весняними – 7 годин на тиждень, що відповідає п. 5.5 Положенням про організацію освітнього процесу (<http://bit.ly/3IMWFQi>). Тижневе аудиторне навантаження (п.5.6 Положенням про організацію освітнього процесу) за другим рівнем не повинне перевищувати 18 акад. годин на тиждень. Навч. день не повинен перевищувати 9 академ. годин, акад. година становить – 40 хвилин. Графік календар навч. процесу на поточний навч. рік представлено у відкритому доступі (<http://bit.ly/3LjRTwG>). Навантаження одного навчального року навчання становить 60 кредитів ЄКТС. Аналіз фактичного навантаження та обсягу ОНП продемонстрував, що загальний бюджет часу складає 120 кредитів ЄКТС (3600 годин), з яких обсяг аудиторних занять обов'язкової складової (1710 годин) становить 530 годин. Як було зазначено під час зустрічі з адміністративним персоналом, представником навч.-метод. відділу Корольова О.О. зазначила, що 1 кредит ЄКТС розподіляється 10 год. контактні години, інші години – самостійна робота, кількість аудиторних годин повинна становити одну третину від загального обсягу акад. годин, дана вимога дотримується в навч. планах ОНП (зустріч 6). Отже, ЕГ дійшла висновку, що обсяг ОНП та окремих її ОК реалістично відбиває фактичне навантаження, що сприяє досягненню мети ОП та заявлених в ній ПРН.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

В ЗВО розроблена нормативна база реалізації дуальної освіти, зокрема Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти (<http://bit.ly/3Uqmk1>), однак на момент проведення акредитаційної експертизи підготовка здобувачів ВО ОНП за дуальною формою навчання не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1. Спрямованість ОНП на підвищення конкурентоспроможності здобувачів ВО шляхом розвитку мовних компетенцій здобувачів ВО, зокрема наявність ОК, викладання яких здійснюється англійською мовою; 2. використання широкого спектру інноваційних методів викладання, які спрямовані на розвиток soft-skills, зокрема навичок презентаційної роботи, креативного мислення, взаємодії під час реалізації спільних проєктів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1. Обмежений перелік навч. дисциплін, які запропоновано за вибором професійної і практичної підготовки (містить навч. дисципліни, загальним обсягом 30 кредитів, з яких здобувачів ВО, обирають 25 кредитів ЄКТС); Рекомендація: 1. до початку 2023-2024 навч. року розширити перелік навч. дисциплін за вибором професійної і практичної підготовки за ОНП, що розширить можливості формування інд. освітньої траєкторії здобувачів ВО.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Освітня програма має значний рівень узгодженості за підкритеріями 2.1, 2.2, 2.3, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8 і 2.9 (ОНП відповідає предметній області, яка визначена у Стандарті вищої освіти, має логічну структуру, яка сприяє досягненню ПРН, розвинена співпраця з роботодавцями щодо практичної підготовки, відповідність практичної підготовки цілям та завданням ОНП, при викладанні застосовуються активні інноваційні методи навчання, що сприяють розвитку soft-skills, обсяг ОНП, окремих ОК реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів ВО) та достатньо високою мірою узгоджена за підкритерієм 2.4 (подальшого розвитку потребує формування переліку вибіркових ОК за блоком вибору професійної та практичної підготовки). Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів і доказів та їх контексту дозволило встановити, що освітня діяльність за програмою "Економіка" другого (магістерського) рівня загалом відповідає Критерію 2 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання до Національного університету "Кієво-Могилянська академія" зі змінами та доповненнями на 2022 рік (наказ № 298 від 22 липня 2022 р.) представлені у відкритому доступі та розміщені на сайті ЗВО (<http://bit.ly/3T8CbX2>) є чіткими, зрозумілими і відкритими, за змістом не носять дискримінаційного характеру, враховують особливості сучасного воєнного стану України. Для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра за спец. 051 "Економіка" проводяться тести/співбесіди у письмовій формі і результати оцінюються за 200 бальною шкалою вступного іспиту. Програма фахового випробування (за додатковим запитом ЕГ) для здобуття ступеня магістра за спец. 051 "Економіка" (в онлайн форматі) схвалена Вченою радою факультету економічних наук (протокол №2 від 11.05.2022 р.) та затверджена Головою приймальної комісії. Оцінювання письмового екзамену та результатів співбесіди здійснюється членами фахової атестаційної комісії експертними методами за вказаними критеріями (відмінний, добрий та незадовільний рівень знань).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила вступу на ОНП "Економіка" регламентується правилами прийому на навчання до НаУКМА зі змінами та доп. на 2022 р. та 11 додатками пояснювального характеру залежно від потреб здобувачів, що представлено на сайті НаУКМА (<https://bit.ly/3T8CbX2>). В Правилах прийому навчання враховуються особливості ОНП "Економіка". Мета фахового вступного випробування зі спеціальності "Економіка" з'ясування рівня професійних компетенцій, теоретичних знань і практичних навичок абітурієнтів з базових економічних дисциплін "Макроекономіка" і "Мікроекономіка" за освітніми програмами підготовки бакалаврів зі спеціальності "Економіка", що формувались згідно з відповідним державним стандартом, визначення готовності абітурієнтів засвоювати ОНП магістерського рівня (Програма фахового вступного випробування надана ЕГ на дод. запит). Посилаючись на зустріч з гарантом ОНП (зустріч 9), з'ясовано, що на засіданні кафедри щорічно обговорюється та затверджується програма фахового випробування з урахуванням змін та вимог економічної освіти і науки та загальнополітичної ситуації в країні. Відповідно протоколу № 2 засідання кафедри економічної теорії від 11 травня 2022 р. (документ за запитом ЕГ) розглянуто та затверджено оновлену програму фахового випробування для здобуття ступеня магістра за спец. 051 "Економіка" з подальшою процедурою розгляду на Раді ФЕН та подальшим наданням у приймальну комісію. Фахове вступне випробування проводиться дистанційно у двох послідовних формах: письмового екзамену та співбесіди на платформі Microsoft Teams з обов'язково відкритою камерою комп'ютера абітурієнта для ідентифікації самостійності виконання завдань та відповідей. Запис вступного випробування зберігається в архіві. В програмі міститься зразок білета та питання для підготовки вступного випробування (основні теми базових економічних курсів, стандартні питання яких виносяться на вступне фахове випробування), перелік базових літературних джерел. Фахове вступне випробування проводиться у формі письмового екзамену за програмою, затвердженою кафедрою і оприлюдненою на сайті НаУКМА (<https://bit.ly/413hsYc>), результати оцінюються за 200-бальною шкалою (<https://bit.ly/413hsYc>). У додатку 3 до Правил прийому до НаУКМА "Перелік вагових коефіцієнтів оцінок з предметів мультипредметного тесту" здобувач має можливість ознайомитися з конкурсними предметами та умовами їх оцінювання, у додатку 5 з таблицею переведення тестових балів комплексного магістерського тесту до шкали 100-200, у додатку 9 з порядком прийому осіб, що проживають на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей, у додатку 11 з порядком проведення вступних випробувань у дистанційному режимі тощо (<https://bit.ly/3T8CbX2>). Показово, що у форматі відеозапису (презентації) на сайті університету можна

ознайомитися з механізмом вступу і вимогами ОНП від імені самих здобувачів (<http://bit.ly/3JxtWAC>), а також отримати необхідну інформацію, наприклад, про День відкритих дверей.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В НаУКМА діють чітко визначені та доступні правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), яких послідовно дотримуються під час реалізації ОНП “Економіка”. Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, закріплені у документах: Положенні про порядок участі у програмах міжнародної академічної мобільності здобувачів вищої освіти: нова редакція (наказ №289 від 10.09.2020р.), <https://cutt.ly/l4iFV3Q> (розд.5); Положенні “Про організацію освітнього процесу у НаУКМА”, наказ №300 від 14.06.2021р. (<http://bit.ly/3IMWFQi>) і Положенні про критерії оцінювання знань здобувачів ВО в НаУКМА, наказ № 643 від 29.12.21 р. (<https://bit.ly/3IOqmk1>), які знаходяться у відкритому доступі. ЗВО надав інформацію щодо застосування вказаних правил на ОНП “Економіка”. Процедура перезарахування отриманих кредитів ЄКТС відбувається на основі порівняння змісту навч. програм та з врахуванням ПРН здобувача. За результатами стажування здобувач представляє необхідні документи від ЗВО: звіт про мобільність, сертифікат, академічну довідку і подає заяву про зарахування отриманих кредитів.. За період 2019-2022 рр. за програмами академічної мобільності в університетах Франції, Нідерландів, Великобританії навчалися 13 здобувачів. Кафедрою, за додатковим запитом ЕГ, надані інструкції щодо роботи здобувачів в програмі академ. мобільності в режимі інтерактивного режиму, де також враховано і зміни у програмі в умовах воєнного стану (матеріали надано ЕГ на дод. запит). Інформація на предмет мобільності надається відділом міжнародних зв'язків та співробітництва, яким створюється інтерактивний шаблон у MS Office Word для кожного здобувача, який повідомляє здобувач на мобільності, інформує про це завідувача кафедри / методиста факультету. Реалізація програми академічної мобільності з відповідними змінами продемонстровано на прикладі здобувача ВО Солуяна Д. (2 р.н.), який навчається в бізнес-школі Айві, Західному Університеті, Канада (термін академічної мобільності 2022-2023 рік). Правила перезарахування чіткі і зрозумілі та передбачають обов'язковість подання відповідних документів (академічної довідки (Transcript of Records) з повною інформацією про назву дисципліни чи зміст навчання, кількість кредитів, отриману оцінку (якщо передбачено) тощо, яка видана ЗВО-партнером у встановлені терміни. ЕГ за запитом надано алгоритм дій при оформленні здобувача на академічну мобільність, у якому детально пояснено всі кроки здобувача, викладача, кафедри і деканату щодо реалізації програми академічної мобільності та найпоширеніші питання, що виникають у здобувачів стосовно умов його навчання за такою програмою. Отже, ЕГ відмічає, що організація процесу навчання за програмами інших ЗВО відповідає освітньо-науковим інтересам самих здобувачів, дозволяє їм набувати додаткові знання для подальшого працевлаштування.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, які отримані у неформальній освіті доступні для всіх учасників неформальної освіти та регламентуються документом: “Положення про порядок та процедуру визнання в НаУКМА результатів навчання, здобутих через неформальну або інформальну освіту” (наказ № 530 від 30.12.2020 р.), яке оприлюднене на сайті НаУКМА для усіх учасників навчального процесу (<http://bit.ly/3LLJjHl>). Відповідно до порядку визнання результатів (п.2.3), добутих у неформальній/інформальній освіті, обсяг визнаних результатів не може перевищувати на ОНП рівня “магістр” 6 кредитів від загальної кількості кредитів. Визнання результатів проводиться шляхом перезарахування, або проведення атестації (п.2.4). Можливість визнання, форми та терміни проведення атестації визначаються створеною комісією у складі 3-х осіб за розпорядженням декану факультету (п.3.2). До складу комісії входить гарант ОНП або завідувач випускової кафедри. За результатами атестації виставляється підсумкова оцінка за шкалою ЄКТС, якщо здобувач отримав менше 60 балів, результати навчання не зараховуються (п.3.5). Процедура визнання чітко виписана та зрозуміла. На даній ОНП рішенням Комісії факультету економічних наук (протокол №1 від 14.10.2022 р.) здійснено перерахування переддипломної практики здобувача ВО Шевченко О.В.(2 р.н.) в обсязі 67 год. (2 кредитів). Таким чином, ЕГ дійшла до висновку, що у ЗВО здійснюється постійний моніторинг за неформальними формами навчання та забезпечуються регламентовані умови щодо процесу його організації.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

1. Регулярне інформування здобувачів ВО щодо правил визнання результатів навчання, отриманих у процесі академічної мобільності та неформальної освіти, постійне оновлення регламентуючих документів з урахуванням викликів часу та переходом на систему дистанційного навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

1. Перелік базової та спеціальної літератури Програми фахового випробування не оновлений, не враховує вимоги сучасної кон'юнктури ринку та проблеми соціально-економічного розвитку в Україні під час воєнного та післявоєнного стану. Рекомендації: 1. до початку 2023-2024 навч. року внести доповнення у Програму фахового вступного випробування для здобуття ступеня магістра за спец. 051 "Економіка" у вигляді оновленого списку літературних джерел за останні роки, які враховують сучасні тенденції розвитку спеціальності.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Освітня програма має значний рівень узгодженості за підкритеріями 3.1, 3.3 і 3.4 (Правила прийому на навчання розміщено у вільному доступі, вони є чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень; визначені чіткі правила перезарахування результатів навчання, отриманих в програмах академічної мобільності та неформальній освіті) та достатньо високою мірою узгоджена за підкритерієм 3.3 (потребує доопрацювання Програма фахового вступного випробування, зокрема у рекомендаціях інформаційних джерел). Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів і доказів та їх контексту дозволило встановити, що освітня діяльність за програмою "Економіка" другого (магістерського) рівня загалом відповідає Критерію 3 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Аналіз ОНП, навч. планів 2021 і 2022 рр., роб. програм навч. дисцип. і силабусів, які були надані ЕГ, дозволив визначити, що форми і методи навчання в цілому сприяють досягненню ПРН, які заявлені ОНП, відповідають студентоцентрованому підходу та академічній свободі. Організація освітнього процесу в ЗВО регламентується Положенням про організацію освітнього процесу (<http://bit.ly/3IMWFQi>), в якому передбачено одними з основних принципів вільне творче навчання (участь здобувачів ВО у формуванні свого інд. плану, вибору навч. дисц.), самостійність, науковість. Положення про організацію освітнього процесу визначає, що форма навчання в ЗВО – очна, дистанційна (п.1.6). Інші форми застосовуються на підставі рішення Вченої Ради НаУКМА. Освітній процес в ЗВО здійснюється за такими формами: навч. заняття, виконання інд. завдань, самостійна робота; практична підготовка, контрольні заходи (п.6.1). Основні види навч. занять - лекція; семінарське, практичне заняття; консультація, офісна зустріч (п.6.2). Самостійна робота здобувачів ВО регламентується Положенням про самостійну роботу студентів НаУКМА (<https://bit.ly/3mAlV4L>). Основні підходи до викладання і навчання зазначені у Положенні про організацію освітнього процесу і розкриваються в роб. програмах навч. дисцип., які були надані ЕГ та представлені на платформі DistEdu (<https://bit.ly/3JbGEDV>), з якою ЕГ ознайомилася під час резервної зустрічі 1. При аналізі роб. програм навч. дисцип., а також зустрічі з академ. персоналом, ЕГ з'ясувала, що при викладанні застосовуються активні інноваційні методи навчання (командної роботи, обговорення, проведення дебатів, ділових ігор, виконання практичних кейсів, виконання спільних проєктів), які спрямовані на розвиток у здобувачів soft skills та hard skills. Методи навчання викладачі обирають самостійно, виходячи із принципів академічної свободи, ґрунтуючись на меті вивчення, особливостях навч. дисц., а також ПРН які необхідно досягти. Під час зустрічі із академ. персоналом, гарант ОНП зазначила, що під час в період пандемії COVID-19 та воєнного стану для викладання застосовують платформа дистанційного навчання DistEdu (<https://bit.ly/3JbGEDV>), а також для проведення занять - ZOOM MS Teams. Студентоцентрований підхід до навчання реалізується при виборі тем курсових і кваліфікаційних робіт, формуванні інд. плану здобувача ВО через вибір навч. дисциплін вибіркової частини, залученням здобувачів ВО до обговорення ОНП, вибору баз проходження практик. Зокрема, гарант ОНП відмітила, що під час проходження педагогічної практики здобувачам ВО пропонується обрати один із варіантів роботи і вони мають можливість визначити більш для них цікавий (резервна зустріч 2 і зустріч 9). Студентоцентрованому підходу сприяють інтерактивні методи навчання, активне залучення здобувачів ВО до вирішення дискусійних та проблемних питань. Отже, ЕГ дійшла висновку, що методи і форми навчання при реалізації ОНП, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація щодо цілей, змісту та ПРН розміщена на офіційному сайті ЗВО у розділі «Інформаційний пакет ЄКТС». Здобувачі ВО мають вільний доступ до змісту ОНП, переліку ОК і форм контролю (<http://bit.ly/3uw7vWf>), також здобувачів ВО мають можливість ознайомитися з анотаціями навч. дисциплін (<https://bit.ly/3kH7qMd>). Як було зазначено під час фінальної зустрічі віце президентом з науково-педагогічної роботи Ожоган В.М. політика ЗВО не передбачає розміщення у відкритому доступі роб програм навч. дисциплін і силабусів. Роб програми і силабуси доступні для учасників освітнього процесу на платформі дистанційного навчання DistEdu (<https://bit.ly/3JbGEDV>), з якою ЕГ ознайомила під час резервної зустрічі 1. В період пандемії COVID-19 та воєнного стану оцінювання знань здобувачів ВО регламентується Положенням про критерії оцінювання знань здобувачів ВО в НаУКМА, в якому визначено основні підходи до формування критеріїв оцінювання за ОК, загальні критерії оцінювання практики здобувачів ВО, курсових та кваліфікаційних робіт (<https://bit.ly/3IOqmk1>). Критерії оцінювання за ОК визначені у роб. програмах навч. дисциплін та силабусах, в яких безпосередньо визначені види самостійної роботи та форми контролю, максимальна кількість рейтингових балів за кожен вид роботи, форми оцінювання, вимоги та критерії оцінювання кожного з видів роботи, форми та критерії підсумкового контролю, також можливість отримання дод. балів. Силабуси містять ПРН, які забезпечує дана ОК, а також їх реалізацію та розподіл за конкретними темами навч. дисципліни. Отже, інформація, яка подана в роб. програмах навч. дисциплін та силабусах розкриває ПРН, форми контролю, критерії оцінювання, формування підсумкового рейтингового балу, є чітко та зрозуміло для здобувачів ВО. Здобувачів ВО визначили, що інформацію щодо змісту ОП, окремих ОК, результатів навчання, критеріїв оцінювання, окрім матеріалів, які вони отримують на корпоративну пошту на початку семестру, вони отримують із силабусів, які розміщено на платформі дистанційного навчання DistEdu (<https://bit.ly/3JbGEDV>) і в командах MS Teams (зустріч 8).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час реалізації ОНП відбувається поєднання навчання і досліджень як при викладанні ОК, так і методах навчання. Інформація щодо наукових заходів розміщена на сайті ЗВО (<https://bit.ly/400JGRT>), зокрема інформація про Дні науки та конференції НаУКМА (<https://bit.ly/3mSsBLC>), конкурси наукових проектів (<https://bit.ly/3JAOisI>). В ЗВО існує розвинена дослідницька структура, яка включає центри і лабораторії (<https://bit.ly/3l4Tmwb>). Під керівництвом зав. кафедрою економічної теорії проф. Бажала Ю.М. з 2014 року функціонує Науково-навчальний центр «Інноваційна лабораторія» НаУКМА (ІННОЛАБ), метою діяльності якого є проведення наукових досліджень, навчання, семінарів тощо у сфері теорії і практики інноваційного розвитку економіки України, вивчення і використання відповідних світових досягнень та участь у міжнародних проектах (<https://bit.ly/3Lgo6VB>). Одним із напрямків діяльності ІННОЛАБ є впровадження результатів наукових і прикладних досліджень Центру в навчальний процес у НаУКМА, поєднання навчальної роботи зі сферою діяльності Центру, який реалізується за ОНП при викладанні окремих ОК (напр. ОК 1.1.8 «Економічна теорія інноваційних стратегій»), а також проходження практичної підготовки здобувачів ВО. Залучення здобувачів ВО до наукової діяльності відбувається шляхом їх участі у науково-практичних конференціях Напр, науково-практична конференція «Інноваційні ідеї в економічній науці: пошуки вирішення сучасних проблем», 2021 і 2022 рр. (К. Бойко, С. Коваль, К. Куровська, А. Бондаренко, А. Домбровська, М. Самолюк, інформація надана ЕГ та дод. запит). Основи дослідницької та наукової роботи розкриваються в ОК 1.1.5 «Сучасні економічні теорії та економічна політика», ОК 1.1.12 «Імітаційне макропрогнозування», виконання курсових робіт (ОК 1.1.14). У вибірковій частині навч. дисциплін професійної та практичної підготовки передбачено вибірккову навч. дисц. ВБ 2.1.3 «Науково-дослідницький семінар». Однак, ЗВО бажано звернути увагу на комплексне залучення здобувачів ВО до науково-дослідницької роботи за ОНП, а також активізувати залучення здобувачів ВО ОНП до наукових досліджень та розробок, які здійснюються кафедрою економічної теорії, яка забезпечує реалізацію ОНП.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Процедура моніторингу та оновлення ОНП та її ОК регламентується Положенням про організацію освітнього процесу (<http://bit.ly/3IMWFQi>), яким передбачено (п.12.2), що силабуси та роб. тематичні плани, а також роб програми складаються та узгоджуються на поточний навч. рік. Оновлення змісту ОК викладачами, які реалізують ОНП, відбувається за рекомендаціями та пропозиціями роботодавців і здобувачів ВО, за результатами проходження підвищення кваліфікації та стажувань, в тому числі міжнародних, а також врахування власного практичного досвіду роботи. Як було зазначено викладачами, що реалізують ОНП, переглядають освітньо-наукову програму 1 раз на рік, пропозиції подаються до кінця жовтня поточного навч. року, проект змін ОНП та зведені дані за пропозиціями та рекомендаціями стейкхолдерів оприлюднюються на сторінці кафедри на офіційному сайті ЗВО (<http://bit.ly/3mHIODp>). Підставою для оновлення ОП є ініціатива і пропозиції гаранта ОП, здобувачів ВО, роботодавців, випускники, представники структурних підрозділів ЗВО (зокрема, навч.-мет. відділ), викладачів, які її реалізують, напр. у 2022 р. на пропозиції випускників щодо покращення аналітичної роботи з закордонними джерелами та навичок проф. мовлення ін. мою передбачено викладання англ. мовою двох ОК: ОК 1.1.9 «Системна динаміка в міжнародній економіці: європейський контекст» та ОК 1.1.11 «Стратегія економічного розвитку ЄС» (<http://bit.ly/3mHIODp>). Під час зустрічей, гарант ОНП доц. Шевченко О. О. відзначила, що, враховуючи пропозиції

здобувачів ВО, було змінено зміст та програму проходження педагогічної практики, що надало можливість здобувачам ВО реалізовувати творчий підхід, активніше їх залучати до роботи з аудиторією, впровадити наукову складову (зустріч 9 з гарантом ОНП, резервна зустріч 2). При реалізації ОНП приділяється увага оновленню змісту ОК на основі власних наукових досягнень та практичного досвіду роботи викладачів. Під час зустрічі із академ. персоналом, проф. Артёмова Т.І. зазначила, що при змістовому наповненні та викладанні ОК 1.1.7 «Економіка праці та інклюзивного розвитку» використовує свій досвід роботи в Інституті економіки та прогнозування НАН України щодо питань сталого розвитку та розвитку соціально-трудових відносин. Доц. Кілієвич О.І. зазначив, що в основу розробки ОК 1.1.3 «Економічний аналіз державної політики» покладено його досвід навчання у провідних університетах США (м. Нью-Йорк та шт. Індіани), а також в даній ОК постійно оновлюються практичні кейси на основі власних наукових напрацювання та співпраці з представниками бізнесу. Проф. Бажал Ю. М. зазначив, що при викладанні ОК 1.1.8 «Економічна теорія інноваційних стратегій» при оновленні змісту та проведенні занять застосовують наукові доробки Науково-навч. центр «Інноваційна лабораторія» НаУКМА (ІННОЛАБ), яким він керує. Також, під час зустрічі із академ. персоналом, викладачі, що реалізують ОНП відзначили, що зміст силабусів та роб. програм навч. дисц. оновлюється щорічно.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Процеси інтернаціоналізації діяльності в НаУКМА реалізуються шляхом залучення здобувачів ВО та викладачів, які реалізують ОНП, до участі у міжнародних програмах мобільності, стажуваннях, наукових заходах, переставленні наукових здобутків у міжнародних наукових виданнях, у тому числі у включених до НМБ Scopus і WoF. Інформація щодо програм міжнародної академічної мобільності розміщена на сайті відділу міжнародного зв'язків та співробітництва (<http://bit.ly/3ZPSx9l>). ЗВО підтримує міжнародну кредитну мобільність за програмами KA1 Erasmus+ International Credit Mobility як для здобувачів ВО, так і викладачів НаУКМА (<http://bit.ly/3ZZGxSy>). В ЗВО наявна база міжнародних партнерів, якими укладено договори про співпрацю (<http://bit.ly/3LpsbqD>). Під час зустрічі з гарантом, академ. персоналом та представниками адміністративного персоналу, ЕГ з'ясовано, що за ОНП здійснюється співпраця щодо розвитку міжнародної академ. мобільності здобувачів ВО з Université Paris Est Créteil (UPEC), Франція (зустріч 2, 6, 9). Під час зустрічі з адмін. персоналом, керівник відділу міжнародних зв'язків та співробітництва Човнюк Л. Ю. зазначила, що в межах співробітництва з Université Paris Est Créteil (Франція), UPEC визнав зміст першого року навчання на ОНП як першого року власної аналогічної МП, що стало основою запровадження формату the Master double degree. Перший рік здобувачі ВО навчаються в НаУКМА, а з другого мають можливість доєднатися до програми подвійних дипломів (зустріч 6). Здобувачі ВО підтвердили інформацію щодо своєї участі в міжнародних програмах і проектах, зокрема здобувачка ВО 2 року навч. на даний момент проходить навчання в Université Paris Est Créteil (Франція) (зустріч 8). На дод. запит ЕГ, було надано програму акад. мобільності здобувача ВО Солюян Д. А., яка реалізується в Бізнес-школі Айві, Західний Університет, Канада, з 01.04.2022 по 01.04.2023 рр. Проф. Артёмова Т.І. приймала участь у роботі Міжнародної літньої навчальної програми Шанхайського університету фінансів та економіки, 2019 р., прочитавши цикл лекцій з тематики «Відносини великих держав в епоху глобалізації» (резервна зустріч 2). Результати програм міжнародної мобільності відображено в змісті ОК. Під час зустрічей із акад. персоналом і резервної зустрічі 2, доц. Кілієвич О. І. зазначив, що розробка навч. дисц. ОК 1.1.3 «Економічний аналіз державної політики» ґрунтується на його досвіді навчання у провідних університетах США (м. Нью-Йорк, Університет Індіани). Старш. викл. Сапачук Ю.М. і доц. Григор'єв Г.С. мають сертифікати, які підтверджують рівень володіння англ. мовою на рівні B2 (надані ЕГ на дод. запит). Викладачі, що реалізують ОНП, мають публікації в міжнародних НМБ Scopus і WoF (Супрун Н. А., Скрипниченко М.І, Іванова Н. Ю., Бажал Ю. М., Шевченко О.О.). ЗВО забезпечує усім учасникам освітнього процесу вільний доступ до НМБ Scopus і WoF. Отримана ЕГ інформація свідчить про розвиток процесів інтернаціоналізації в ЗВО та активне залучення здобувачів ВО і викладачів до них.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1. Запровадження формату the Master double degree (визнання змісту першого року навчання ОНП як першого року аналогічної МП) Université Paris Est Créteil (UPEC), Франція.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

1. Низький рівень залучення здобувачів ВО до участі в наукових публікаціях у фахових виданнях, а також до розробки наукової тематики кафедри, що реалізує ОНП. Рекомендація: 1. до початку 2023-2024 р. розробити план залучення здобувачів ВО за ОНП до наукових досліджень кафедри (участь у наукових темах, виконання самостійних досліджень за тематикою кафедри), а також передбачити в інд. планах НПП публікацію спільних наукових статей у фахових виданнях України із здобувачами ВО ОНП.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Освітня програма має значний рівень узгодженості за підкритеріями 4.1, 4.2, 4.4 і 4.5 (форми та методи навчання спрямовані на досягнення заявлених в ОНП ПРН, відповідають принципам студентоцентрованого навчання та академічної свободи, усім учасникам освітнього процесу надається інформація щодо змісту ОП, її цілей та завдання, ПРН, а також форм і методів контролю, критеріїв оцінювання, зміст ОНП та її ОК регулярно оновлюється на основі пропозицій стейкхолдерів та власних наукових досягнень викладачів, що реалізують ОНП, в ЗВО існує розвинений механізм реалізації міжнародної академічної мобільності усіх учасників освітнього процесу) та достатньо високою мірою узгоджена за підкритерієм 4.3 (подальшого розвитку потребують заходи з комплексного та системного залучення здобувачів ВО до наукової роботи кафедри, яка реалізує ОП). Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів і доказів та їх контексту дозволило встановити, що освітня діяльність за програмою "Економіка" другого (магістерського) рівня загалом відповідає Критерію 4 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів визначаються Положенням про організацію освітнього процесу (<http://bit.ly/3IMWFQi>), Положенням про критерії оцінювання знань здобувачів ВО в НаУКМА, в яких визначені наступні контрольні заходи: поточний контроль, підсумковий (семестровий) контроль, захист результатів практики, захист курсової роботи, атестація (п. 1.7) (<https://bit.ly/3IOqmk1>). Екзамен чи залік можуть проводитися в усній, письмовій або змішаній формі. Положення про рейтингову систему оцінювання знань і компетентностей здобувачів ВО НаУКМА визначає, що рейтингова оцінка з навч. дисц. є сумою балів, які отримає здобувач ВО у процесі вивчення ОК, виконання інд. завдань і складання контрольних заходів, які передбачені у силабусах (<https://bit.ly/3FnsHS8>). Макс. можлива сума за всі види робіт – 100 балів, яка складається з двох оцінкових блоків: перший блок – бали за всі види робіт протягом семестру, зокрема активність під час ауд. занять, бали за самостійну роботу, виконання інд. завдань; другий блок – бали за підсумковий контроль. Рейтингові бали за блоками розподіляються в певних пропорціях – 60/40 або 70/30, що визначається специфікою навч. дисципліни, однак частка екзамену не повинна перевищувати 40 %, частка заліку – 30 %. Викладач може встановлювати додаткові заохочувальні бали за творчу, наукову роботу, виконання додаткових індивідуальних завдань тощо. Розподіл рейтингових балів за видами робіт, форма контролю, рейтингові бали за підсумковий контроль, можливість отримання додаткових рейтингових балів детально представлено в силабусах ОК. ЕГ мала можливість ознайомитися з силабусами (надані до звіту з самооцінювання), а також на платформі дистанц. навчання DistEdu (<https://bit.ly/3JbGEDV>) під час резервної зустрічі 1. Напр., за ОК 1.1.3 «Економічний аналіз державної політики» відповідно до силабусу передбачено 68 балів за роботу протягом семестру: до 46 балів за роботу під час ауд. занять (участь в дискусіях, виконання вправ, обговорення їх результатів тощо) і до 22 бали – підготовка есе; кількість балів за екзамен за ОК складає 32 бали. В силабусі деталізовано рейтингові бали за кожним видом активності. За ОК 1.1.10 «Соціальна економіка» передбачено форму контролю – залік. В силабусі навч. дисц. представлено умови визначення навч. рейтингу: 70 балів передбачено за роботу протягом семестру (35 балів – участь в обговоренні на семінарах, 15 – виконання інд. роботи з презентацією, 10 – кейс з практ. завданнями, 10 – виконання творчих завдань) і 30 балів – залік. Під час зустрічей із здобувачами ВО, ЕГ з'ясувала, що на перших заняттях відбувається інформування щодо критеріїв оцінювання та контрольних заходів, для чого застосовується розсилка матеріалів на корпоративну пошту здобувачів ВО. Розсилка також здійснюється за результатами проміжного контролю. Здобувачі ВО підтвердили, що вони обізнані з формами контролю та критеріями оцінювання, вважають їх зрозумілими і прозорими, мають доступ до силабусів платформі дистанц. навчання DistEdu (зустріч 8).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

За ОНП передбачено виконання кваліфікаційної роботи, атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи, яка передбачає розв'язання складного спеціалізованого завдання або практичної складної задачі чи проблеми в економічній сфері, що потребує досліджень та/або інновацій і характеризується невизначеністю умов та вимог. Форма атестації, що передбачена в ОНП, відповідає Стандарту ВО за спеціальністю 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» другого (магістерського) рівня (наказ МОН України № 382 від 04.03.2020 р.).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Проведення контр. заходів у ЗВО регулюються Положенням про організацію освітнього процесу (<http://bit.ly/3IMWFQi>), Положенням про критерії оцінювання знань здобувачів ВО (<https://bit.ly/3IOqmk1>), Наказом № 447 від 25.11.2022 «Про особливості організації освітнього процесу, проведення заліково-екзаменаційних сесій в умовах воєнного стану» (<http://bit.ly/3ZW2Bhq>), Положенням про дистанційне навчання (<http://bit.ly/3JErbxs>), Положення про порядок створення, організацію і роботу екзаменаційної комісії (<https://bit.ly/3FnsHS8>), Наказом № 138 від 29.03.2022 «Про особливості організації освітнього процесу в умовах воєнного стану» (<http://bit.ly/3JvfbgD>). Усі контр. заходи в ЗВО здійснюються дистанційно з використанням ІКТ, зокрема відео-, конференц-зв'язку за умови автентифікації особи здобувача ВО. Для забезпечення об'єктивності оцінювання Положенням про внутрішнє забезпечення якості освіти НаУКМА (<https://bit.ly/3JFVDV6>) передбачено під час проведення екзамен. сесій залучення кафедрами до екзамен. комісії зовнішніх стейкхолдерів. Процедуру проведення контр. заходів визначено у Положенні про критерії оцінювання знань здобувачів ВО (<https://bit.ly/3IOqmk1>), яким передбачено, що поточний контроль проводиться під час ауд. занять та має на меті перевірку рівня засвоєності знань та підготовку здобувача ВО до конкретної роботи, визначається у силабусах. Підсумковий контроль у формі семестрового екзамену проводиться як контр. захід. Семестровий залік – це форма підсум. контролю на підставі результатів виконаних індив. завдань, різних видів робіт на ауд. заняттях, під час практики. Положення про рейтингову систему оцінювання знань і компетентностей здобувачів ВО визначає, якщо здобувач ВО не набрав за роботу впродовж семестру міні. суму балів за ОК для допуску до семестрового контролю, він має акад. заборгованість і повинен повторно вивчати ОК (п.7) (<https://bit.ly/3FnsHS8>). У разі отримання підсумкової оцінки «незадовільно» (вище 30 балів) здобувач ВО має право на два перескладання ОК, якщо підсумкова оцінка «незадовільно» (нижче 30 балів), то передбачено повторне вивчення ОК. Рівень знань оцінює комісія у складі зав. кафедрою та двох викладачів, один з яких – викладач з дисципліни. Для підсумкової атестації формується екзамен. комісія (Положення про порядок створення, організацію і роботу екзаменаційної комісії в НаУКМА (<https://bit.ly/3FnsHS8>)). Голова ЕК призначають з числа НПП, наукових установ, провідних фахівців галузі, який не є співробітником НаУКМА. Процедура врегулювання конфліктних ситуацій передбачена Положенням про організацію освітнього процесу, Положення про рейтингову систему оцінювання знань і компетентностей здобувачів ВО. Здобувачі ВО і викладацький склад, відмітили, що за даною ОНП конфліктних ситуацій, оскарження результатів не виникало. Здобувачі ВО обізнані у процедурах перездач та ліквідації акад. заборгованості, вирішення конфліктних ситуацій, однак недостатньо орієнтуються в наявній нормативній базі ЗВО щодо даних питань (зустріч 2 і 8).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

ЗВО послідовно реалізується політика академічної доброчесності через розробку нормативної бази і впровадження процедур її дотримання, які відображено в Кодексу етики НаУКМА (<https://bit.ly/3yGnH7b>), Концепції внутрішнього забезпечення якості навчання та викладання (<http://bit.ly/3yGnH7b>), Положенні про академічну доброчесність здобувачів ВО (<http://bit.ly/3JFVDV6>), наказом № 108 від 16.03.2020 р. «Про заходи стосовно перевірки курсових та кваліфікаційних (випускових) робіт бакалаврів та магістрів» (<https://bit.ly/3TjAAoR>). Розвитку культури академічної доброчесності сприяє укладання здобувачами ВО Корпоративної угоди, якою опікується відділ по роботі зі студентами (<https://bit.ly/3Jg1MsB>). Підписуючи угоду (<https://bit.ly/3FtzaqK>), здобувач ВО бере на себе зобов'язання щодо дотримання морально-етичних норм, самостійного виконання всіх завдань тощо. Як було зазначено під час зустрічі із допоміжними структурними підрозділами керівником відділу по роботі зі студентами Кузьменко Г. О., відділом проводяться заходи з розвитку політики акад. доброчесності. Кодексом етики НаУКМА визначено, що всі співробітники НаУКМА повинні відстоювати цінності акад. доброчесності та дотримуватися її правил в освітній, викладацькій, науковій та інших видах діяльності в університетському просторі та за його межами. В ЗВО функціонує Комітет з питань етики НаУКМА, основною функцією якого є моніторинг дотримання принципів та положень зазначених в Кодексі. Формуванню політики акад. доброчесності сприяє діяльність Центру забезпечення якості освіти (<https://bit.ly/4ogWqnP>). Всі курсові та кваліф. роботи проходять перевірку на наявність плагіату. ЗВО користується для цієї мети системою Unicheck (договір про співпрацю № В06-02/011 надано ЕГ на дод. запит) і комплекс StrikePlagiarism або Plagiat.lviv.ua (договір №20012023 від 20.01.2023 р., надано на дод. запит ЕГ). На кафедрі економічної теорії є викладач, який відповідає за перевірку індив. робіт на ознаки плагіату (Сапачук Ю.М.). Як зазначила під час зустрічі гарант ОНП, викладач може отримати певну кількість ум. сторінок для перевірки в даних системах і самостійно перевіряти роботи здобувачів ВО. Гарант відмітила, що остаточний висновок про наявність ознак плагіату приймає викладач (у випадку індив. робіт) і комісія (кваліф. роботи). У разі наявності граничних меж ознак плагіату, будь-яка робота повертається на доопрацювання. У разі виявлення порушень акад. доброчесності здобувач ВО повідомляється про цей факт, дату засідання комісії, ухвалу комісії надсилають здобувачеві ВО на корп. пошту і передають деканату. На сайті Центру забезпечення якості освіти (<https://bit.ly/4ogWqnP>) розміщені навч. матеріали щодо питань акад. доброчесності, дії при виявленні акад.

плагіату при перевірці, процедура оскарження результатів в апеляційній комісії з питань академ. доброчесності. Отже, ЗВО послідовно реалізує політику акад. доброчесності, залучаючи усіх учасників освітнього процесу до її реалізації.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

1. Подання в силабусах навч. дисциплін розгорнутої, деталізованої за видами робіт, кількістю максимально і мінімально можливих балів за виконання, схеми оцінювання результатів вивчення із зазначення чітких і прозорих критеріїв оцінювання кожного виду робіт та їх ваги в підсумковій оцінці.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

1. Низький рівень обізнаності здобувачів ВО з наявною нормативною базою щодо запобігання конфліктів інтересів. Рекомендація: 1. в перші два місяця на початку навч. років проводити організаційні зустрічі з керівництвом факультету кафедри, гарантом щодо ознайомлення з нормативною базою, процедурами дій щодо запобігання конфліктних ситуацій та виникнення конфлікту інтересів.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Освітня програма має значний рівень узгодженості за підкритеріями 5.1, 5.2 і 5.4 (форми контрольних заходів є чіткими і зрозумілими, своєчасно доводяться до здобувачів ВО, розкриті в роб програмах і силабусах навч. дисциплін, в ЗВО послідовно реалізується політика дотримання академічної доброчесності, розроблені чіткі та прозорі процедури реагування на її порушення) та достатньо високою мірою узгоджена за підкритерієм 5.3 (подальшого розвитку потребує удосконалення внутрішньої нормативної бази ЗВО, зокрема тієї, яка регламентує реагування на конфліктні ситуації). Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів і доказів та їх контексту дозволило встановити, що освітня діяльність за програмою "Економіка" другого (магістерського) рівня загалом відповідає Критерію 5 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

На основі вивчення інформації, наданої ЗВО щодо академічної та /або професійної кваліфікації НПП, які забезпечують викладання дисциплін на ОНП "Економіка" другого (магістерського) рівня вищої освіти та відповідно до Наказу МОН України "Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, з якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України" № 266 від 29.04. 2015 р.", ЕГ відмічає, що кадровий стан, який забезпечує ОНП, за формальними ознаками відповідає достатньому рівню академічної кваліфікації (табл. 2 звіту про самооцінювання) та сприяє досягненню цілей та програмних результатів навчання. Всі ОК забезпечуються НПП вищої кваліфікації переважно випускової кафедри Економічної теорії, з яких 10 докторів наук, 90% викладачів мають науковий ступінь доктора чи кандидата наук, а також наукове звання професора чи доцента (<http://bit.ly/3lqZU8h>), які є авторами чи співавторами наукових та навчально-методичних праць з ОНП "Економіка". Наукові праці, в цілому корелюють з ОК. Водночас, ЕГ зауважує, що за окремими ОК НПП не мають достатніх підтверджень щодо науково-методичної відповідності, наприклад ОК 1.1.11 (відсутні публікації у фахових виданнях зі стратегій економічного розвитку ЄС). Викладачі кафедри (Артюмова Т.І., Бураковський І.В., Бажал Ю.М., Бандура О.В., Іванова Н.Ю., Курбет О.П., Курило І.О. та інші) використовуються власні підручники, одноосібні та колективні монографії при викладанні ОК. Кадрова політика кафедри забезпечується гарантом ОНП та завідувачем, що було підтверджено на зустрічах з гарантом та академічним персоналом (зустрічі 2, 9). Підвищення кваліфікації викладачів кафедри здійснюється на постійні основі, про що засвідчують представлені сертифікати та свідоцтва проходження підвищення кваліфікації Артюмовою Т.І., Бугровою О.О., Григор'євим Г.С., Івановою Н.Ю., Сапчук Ю.М., Шевченко О.О. (за додатковим запитом ЕГ), у яких вказано необхідна кількість кредитів (мін. 6 кредитів, 180 год.) та відповідну тематику ОК. За

данюю ОНП передбачено викладання окремих ОК ОНП англ. мовою (ОК 1.1.9, ОК 1.1.11). Рівень викладання іноземною мовою підтверджено сертифікатами викладачів Григорьєва Г.С., Сапчука Ю.М. (за дод. запитом ЕГ). Здобувачі при зустрічі (зустріч 8) відмітили високий рівень кваліфікації НПП. Результати акредитаційної експертизи засвідчують, що академічна та професійна кваліфікація викладачів, які забезпечують реалізацію ОК, дозволяє досягати програмних цілей та ПРН.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного відбору викладачів НаУКМА є прозорою та регулюється Положенням про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників НаУКМА (наказ №126 від 14.06.2020р.), <https://bit.ly/3YNMGA5>. Відповідно до п. 2.3 для організації проведення конкурсу створюється конкурсна комісія, до складу якої можуть входити декан факультету та завідувач кафедри, а також начальник відділу кадрів та роботи з персоналом. У п.2.4 зазначається алгоритм обрання за конкурсом. В процесі зустрічі з представниками допоміжних структурних підрозділів (зустріч 7) Полторак Т.С., начальник відділу кадрів та роботи з персоналом підтвердила, як і інші викладачі під час зустрічі (зустріч 2), що процедура конкурсного відбору викладачів є прозорою та безконфліктною, здійснюється на засадах законності, рівності прав, гласності і відкритості, неупередженого стану до претендентів на вакантну посаду. Оголошення про конкурс розміщується у виданні “Освіта України”. Основними вимогами до ОНП, які претендують на участь у конкурсному відборі є перелік опублікованих наукових праць та конференцій, на яких виступав претендент, дані про підвищення кваліфікації, за окремою вимогою, проведення відкритого заняття. Рішення про обрання на конкурс на заміщення вакантної посади приймається таємним голосуванням на засіданні кафедри економічної теорії, раді факультету економічних наук та вченої ради НаУКМА (при обранні на посаду завідувача кафедри). У НаУКМА існує практика підписання контракту з мінімальним терміном – 1 рік, максимальним (на посаду завідувача кафедри) – 5 років. Остаточне рішення приймається керівником ЗВО.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Роботодавці залучаються до організації та реалізації практичної підготовки здобувачів ВО шляхом використання різноманітних форм участі: наукової співпраці, присутності на захисті кваліфікаційних робіт, проведенні виїзних занять, керівництво практикою, участі у ярмарках кар'єри, проведенні гостьових лекцій. В НаУКМА функціонує Центр кар'єри та працевлаштування студентів та випускників. У форматі ярмарок кар'єри були організовані зустрічі з понад 35 роботодавцями, які проводили у листопаді 2022 р. в онлайн режимі (<http://bit.ly/3Jprn2j>) під назвою “зустріч з омріяною роботою”. Основними роботодавцями виступили провідні відомі вітчизняні і зарубіжні компанії SoftServe, Genesis, EY, Дарниця, lifecell, КМ Партнери, Yalantis, BNY Mellon та інші. які поширюють позитивний досвід працевлаштування та допомагають у пошуку професії на ринку праці. Однак, під час зустрічі, випускники ОНП відмітили, що співпраця з ними на кафедрі відбувається на рівні особистих контактів з викладачами. (зустріч 4). Протягом 2018-2022 рр. на кафедрі налагоджена на постійній основі комунікація з представниками органів влади та місцевого самоврядування (заст. МЕРТ України, заст. міністра інфраструктури з питань європейської інтеграції, заст. міністра регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України), дипломатичних кіл (проведення циклу гостьових лекцій з курсу “Міжнародні економічні інституції”), керівниками бізнес-структур (ІТ-компанії Uptech, UFuture та UNIT.City, Ukrainian Association of Fintech and Innovation Companies), академічною спільнотою, зокрема, вченими ДУ “Інститут економіки і прогнозування”. Гарантом ОНП були надані та підтверджені факти такого співробітництва (зустріч 9). За інформацію завідувача кафедри та академічного персоналу (зустріч 2) окремі викладачі кафедри, які реалізують ОНП, мають вагомий практичний роботи в сфері бізнесу, центральних органів виконавчої влади, наукових установах. На кафедрі працює 20 викладачів за сумісництвом (Артюмова Т.І., Бураковський І.В., Бандура О.В., Баженова О.В., Супрун Н.А., Скрипниченко М.І., Кілієвич О.І. та інші), які активно співпрацюють зі здобувачами ВО у напрямку консультування щодо формування сучасних управлінських стратегій економічного розвитку, інноваційних наукових розробок, реалізації наукових ідей, стратегічних цілей бізнес-компаній, здійснюють керівництво кваліфікаційними роботами, що дозволяє значно підвищити ефективність навчання за ОНП.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

На кафедрі економічної теорії створені всі умови для забезпечення якості освітнього процесу завдяки високопрофесійній команді ОНП та залученню провідних вітчизняних та іноземних професорів і представників урядових та бізнес-структур до проведення лекційних та практичних занять, у тому числі й англійською мовою. Під час зустрічей з випускниками та стейкхолдерами відмічався розвиток співпраці щодо проведення гостьових лекцій в розрізі конкретних ОК (зустріч 4 і 5) . Під час зустрічі роботодавці акцентували на своїх пропозиціях щодо проведення ауд. занять, а також підтвердили свою згоду щодо свого залучення: Арістов О. (Private Equity Fund / Group of companies) - проведення практичних семінарів; Цебро О.(Tangram) - розробка практичних кейсів по креативному мисленню здобувачам ВО (ВБ 2.1.7 “Відкриті інновації та креативне мислення”). За період 2019-2022 рр. прочитано та проведено 9 різного виду занять із представниками роботодавців. Доц. Іванова Н.Ю. під час

резервної зустрічі 2, зазначила, що залучає професіоналів-практиків для розробки практичних кейсів для виконання та експертного оцінювання проєктів здобувачів ВО при викладанні своїх ОК, зокрема ВБ 2.1.7 «Відкриті інновації та креативне мислення». На базі он-лайн ресурсів в ЗВО проводяться відкриті лекції лауреатів Премії імені Петра Могили, зокрема 3 лютого 2023 р. лекція Валерія Тертички, лауреат Премії в галузі суспільних наук. «Стратегічне управління: галузь прикладних досліджень, сфера професійної діяльності, навчальна дисципліна» (<https://bit.ly/3YTreKg>). На факультеті економічних наук розвинена практика залучення закордонних науковців та експертів галузі до проведення занять (напр., David Wheat (Master's degree in public policy from Harvard's Kennedy School, USA; Ph.D. in system dynamics from University of Bergen, Norway, <http://bit.ly/3n1IqQr>). Проф. Артџомова Т. І., яка викладає ОК ОП, є головним науковим співробітником ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». Здобувачам ВО та викладачами, які реалізують ОНП, було визначено, що при викладанні ОК, представники роботодавців активно залучаються до обговорення індивідуальних та командних проєктів здобувачів ВО, оцінювання результатів їх виконання (зустріч 8 та резервна зустріч 2).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У НАУКМА передбачено матеріальне та нематеріальне стимулювання професійного розвитку НПП. В результаті спілкування з академічним персоналом (зустріч 2) ЕГ вдалося встановити, що в університеті є діюча практика забезпечення професійно-фахового розвитку науково-педагогічних працівників, що знаходить своє відображення у ряді нормативних документів: «Концепція професійного розвитку науково-педагогічних та педагогічних працівників НАУКМА» (наказ №298 від 06.07.2018 р.), <https://bit.ly/4082Q8s>, яка діє на постійній основі і має за мету проведення заходів з професійного розвитку викладачів (ініціатива Профі+, школа професійного розвитку викладачів, тренінги, щомісячні зустрічі Клубу викладачів тощо); Програма професійного розвитку науково-педагогічних та педагогічних працівників НАУКМА (додаток до наказу № 192 від 26.06.2020 р., <https://bit.ly/4082Q8s>, яка відповідає Концепції та стимулює процес впровадження методів активного навчання і розвитку загальних навичок, підтримує ініціативи з інтернаціоналізації освіти. Центр забезпечення якості освіти НАУКМА, як було відмічено на зустрічі (зустріч 7), забезпечує підвищення кваліфікації (професійного розвитку) викладачів, визнання іноземних дипломів та атестатів, проводить онлайн опитування студентів, випускників, працевлаштуваних та викладачів. Викладачі кафедри Сапачук Ю.М. та Бажал Ю.М у 2019 р. підвищували кваліфікацію у ДЗВО «Університет менеджменту освіти», в 2020 р. на базі цього ж університету підвищували кваліфікацію Іванова Н.Ю., Шевченко О.О., Гулевич О.Ю., методист кафедри Колосова Н.В., у 2021-2022 рр. - Бургова О.О., Григор'єв Г.С., Біла І.С., Мірошниченко В.В., про що свідчать надані сертифікати. Враховуючи значну кількість сертифікатів надісланих ЕГ як додатковий доказ встановлено, що викладачі самотивовані у пошуку заходів підвищення педагогічної майстерності. Під час огляду матеріально-технічної бази було продемонстровано американську бібліотеку, фонд якої акумулює літературу професійного спрямування та також відіграє позитивну роль в освітньо-науковому розвитку викладачів.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Політика НАУКМА націлена на підтримку викладацької майстерності, у тому числі різними як матеріальними, так і нематеріальними методами. Під час зустрічі з керівництвом і менеджментом (зустріч 1) відмічено, що керівництво дбає про своїх викладачів і у ЗВО діє т.з. «трикутник освіти», в межах якого розроблена та впроваджена конкретна система стимулів за найкращі результати професійної діяльності. Наприклад, використовуються система премій за наукові публікації у фахових виданнях науково-метричної бази «Scopus» та «Web of Science»; доплати за викладання англійською мовою (10% від посадового окладу); в рік акредитації задіяним у цьому процесі викладачам зменшують обсяг навчального навантаження на 100 год.; існує система грантів за номінаціями «Кращий викладач», «Кращий викладач-наставник», «За наукові здобутки»; на постійній основі організовується конкурс «Викладач року» (наказ № 587 від 15.10.2017 р.) (<https://bit.ly/3mX5fVr>), «Зірка факультету». Доцент кафедри економічної теорії Іванова Н.Ю. стала переможницею конкурсу 2022-2023 н.р. для професорсько-викладацького складу ФЕН НАУКМА від іменного фонду компанії "Ernst&Young. Під час зустрічі з допоміжними структурними підрозділами (зустріч 7) головний бухгалтер Зорін Ю.А. надав інформацію та підтвердження зазначених інструментів матеріального стимулювання відповідно діючої нормативно-законодавчій базі. Центр забезпечення якості НАУКМА і Центр професійного розвитку щорічно організовує конференції для викладачів на тему: «Конференція викладацької майстерності», де викладачі мають можливість ділитися досвідом використання інноваційних технологій в освітньому процесі та науковими ідеями в контексті компонентів ОНП, які вони забезпечують (<http://bit.ly/3VATmjS>). В НАУКМА функціонує Центр «Електронна освіта НАУКМА» (<https://dlc.ukma.edu.ua/>), функції якого - розвиток викладацької майстерності в умовах дистанційного (змішаного) навчання. Важливим нематеріальним чинником підтримки професійної майстерності викладачів є відгуки здобувачів та випускників ОНП. Під час зустрічі зі здобувачами (зустріч 8) відмічено оригінальна методика викладання у вигляді розробки соціального бізнес-проєкту проф. Супрун Н.А. (ОК 1.1.4 «Соціальна відповідальність бізнесу»); методи рольових ігор, робота в команді і професійні дебати, організовані викладачем Кілієвичем О.І. (ОК 1.1.3 «Економічний аналіз державної політики»). Випускники ОНП (зустріч 4) підтвердили високий рівень викладацької майстерності. Водночас, у якості побажань зазначили необхідність посилення практичного інструментарію в освітньому процесі, більшого поширення програмного забезпечення при викладанні дисциплін, використання ІКТ, акцентували не лише на soft skills, але й на поглибленні і використанні hard skills. НПП кафедри проводить постійний моніторинг пропозицій і зауважень усіх зацікавлених груп у покращенні якості освітнього процесу та підвищенні професійної майстерності викладачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

1. Залучення в освітній процес висококваліфікованих НПП - відомих вітчизняних вчених, підприємців, управлінців, урядовців в сфері соціально-економічного розвитку та позитивна практика використання інтегрованого підходу в реалізації ОНП шляхом поєднання теоретичних та прикладних методів у забезпеченні ОК.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

1. Тематика наукових публікацій НПП у фахових наукових виданнях не завжди корелюється з ОК ОНП. Рекомендація: 1. протягом 2023 р. забезпечити на системній основі оновлення наукових публікацій викладачів та тематику наукових статей у фахових виданнях у відповідності до змісту ОК ОНП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Освітня програма має значний рівень узгодженості за підкритеріями 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6 (в ЗВО розроблено прозорий механізм конкурсного відбору викладачів; до реалізації освітнього процесу залучаються роботодавці та інші групи стейкхолдерів, в ЗВО наявні програми розвитку професійної майстерності, ЗВО сприяє її розвитку; існує механізм заохочення розвитку викладацької майстерності) та достатньо високою мірою узгоджена за підкритерієм 6.1 (наукові публікації викладачів, які забезпечують ОНП, потребує оновлення відповідно до змісту ОК). Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів і доказів та їх контексту дозволило встановити, що освітня діяльність за програмою "Економіка" другого (магістерського) рівня загалом відповідає Критерію 6 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час експертизи ЕГ виявила, що ЗВО має достатній рівень матеріально-технічного забезпечення. На зустрічі ЕГ мала змогу побачити навчальні аудиторії, які оснащені (комп'ютерами, проекторами тощо), комп'ютерні лабораторії, зони відпочинку, укриття які також слугують місцем проведення лекцій тощо. 6 корпус НАУКМА забезпечує досягнення програмних результатів навчання: 3 спеціалізовані аудиторії для лекційних занять, 4 аудиторії для семінарських занять, комп'ютерний клас на 25 місць, лінгфонний кабінет на 13 місць, конференційний простір із обладнанням для дистанційного навчання та комунікації. У ЗВО працює університетська бібліотечна мережа, з центром у Бібліотеці Антоновичів (<http://bit.ly/3yIm6hh>). У Науковій бібліотеці 4 читальні зали; діє окремий інтернет зал. Загальний фонд складає 877 910 примірників; загальний електронний фонд нараховує 127 022 назв (47 баз даних /електронних журналів 61 276, електронних книг – 14 163, мультимедійних матеріалів – 769, Е-газет – 6 852); загальний друкований фонд - 750 888 примірників, 25 фондів архівних документів особового походження, розвивається електронний фонд (власна електронна бібліотека, інституційний репозитарій (<http://bit.ly/3YSgQ5p>). Впроваджена автоматизована бібліотечно-інформаційна система ALEPH (всі бізнес-процеси) www.library.ukma.edu.ua (16 читальних залів). В межах мережі НАУКМА працює Американської бібліотеки ім. В. Китастого НАУКМА (3 читальні зали) (<http://bit.ly/3JmuOH0>). Директор наукової бібліотеки Чорна Т. розповіла, що користувачі можуть віддалено реєструватись та користуватись можливостями бібліотеки. Також ЗВО надає безкоштовний доступ усім учасникам освітнього процесу до наукометричних баз даних (<http://bit.ly/42bTk6l>). Навчально-методичне забезпечення розміщене на дистанційній платформі DistEdu (<https://bit.ly/3JbGEDV>). Під час резервної зустрічі академічний персонал продемонстрував роботу платформи, та показав навчальне забезпечення. У НАУКМА наявна соціальна інфраструктура: гуртожитки для здобувачів; медчастина частина (корпус №1); актові зали; кінозал; спортивна база (спортивний, тренажерний, гімнастичний зали, зал силових підготовки, оренда доріжки в плавальному басейні); трапезна і дві студентські їдальні; кредитна спілка «Поміч». Навчальний процес здійснюється за допомогою ліцензійного програмного забезпечення Office 365 (в який входять MS Word, MS Excell, MS Outlook, MS PowerPoint, MS Teams), Zoom, навчальних платформ Coursera,

EdX, UdeMy, Moodle/DistEdu, TeamViewer. Зустріч зі здобувачами ВО показала низьку обізнаність щодо наукометричних баз даних. Рекомендація: сприяти більшому залученню здобувачів до наукових публікацій.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

НаУКМА забезпечує вільний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання та викладання. Здобувачі ВО та НПП, співробітникам ЗВО надає безкоштовний доступ до використання MS Office 365 (кожен користувач має право інстальовати 5 разів на будь який пристрій повний пакет програмного забезпечення O365, який включає в себе MS Word, MS Excell, MS Outlook, MS PowerPoint, MS Teams. На період воєнного стану, діє пряма угода між МОН та відповідною компанією про надання безкоштовного доступу до сервісів Zoom, навчальних платформ Coursera, EdX, UdeMy для українських ЗВО. Також вільне користування платформою дистанційного навчання Moodle/DistEdu (<https://bit.ly/3JbGEDV>). Крім цього ЗВО має угоду програм на перевірку плагіату - StrikePlagiarism та Unicheck (надано ЕГ на додатковий запит). Для всіх учасників освітнього процесу бібліотека надає безкоштовний доступ до навчальної та наукової літератури як очно, так і можливістю замовити необхідне онлайн. Здобувачі ВО та викладачі мають вільний доступ до електронних баз даних SCOPUS, WoS, EBSCO тощо. ЗВО надає безкоштовний доступ до WiFi.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час роботи із адміністративним персоналом, було підтверджено факт проведення опитування. Результати опитувань розміщені не у вільному доступі. ЕГ рекомендує розміщати дану інформацію щоб усі зацікавлені особи мали змогу ознайомитись з даним результатом. Здобувачі підтвердили інформацію стосовно проходження опитувань кожен триместр на навчальній платформі DistEdu. Огляд матеріально-технічної бази продемонстрував задовільні умови для навчання та праці. Навчально-методичне забезпечення (силабуси, програми практик; конспекти лекцій; методичні рекомендації, практикуми) розміщені у публічному доступі на сайті DistEdu (<https://bit.ly/3JbGEDV>). Здобувачі ВО можуть доєднатися до міжнародних програм академічної мобільності (bit.ly/3FuCEfT). Органи студентського самоврядування ЗВО сприяють реалізації лідерському потенціалу здобувачів ВО (bit.ly/3uAMTdp). Інформацію про студентську спільноту НаУКМА, студентські організації, забезпечення дозвілля тощо розміщено на сторінці сайту ЗВО (bit.ly/3uwpNER). Для творчого розвитку створено культурно-мистецький центр НаУКМА (bit.ly/3iO4iN9). Під час огляду матеріально-технічної бази ЕК переконала, що навчальні корпуси облаштовані пожежною сигналізацією та забезпечені засобами гасіння пожеж, та протипожежним інвентарем, відкриті евакуаційні виходи. На кожному поверсі є план евакуації. На території встановлені відеокамери. Обладнано приміщення-укриття, пункти незламності з електроенергією та гарантованим Інтернетом. У НаУКМА працює: Центр дослідження конфліктів та психоаналізу (<http://bit.ly/3FcOnkf>); Центр соціально-психологічної адаптації (<https://bit.ly/4o8FEak>). На даний момент психологічні консультації відбуваються онлайн. Основні проблемами з якими здобувачі стикаються є питання щодо свого психологічного стану та тривоги за своє майбутнє. Після повномасштабного вторгнення, був створений телеграм-канал для здобувачів з метою підтримки їх. У вересні-жовтні було проведено 4 оффлайн тренінги “Мої навички соціалізації” з метою підтримати здобувачів. Дану інформацію ЗВО надало ЕГ на дод. запит. На зустрічі здобувачі ВО підтвердили свою можливість скористатись послугами психолога, а також відмітили, що тим хто звертався, вони дійсно допомогли. ЕГ констатує, що у ЗВО створено освітнє середовище яке дозволяє задовольнити академічні потреби і інтереси здобувачів ВО ОНП «Економіка».

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

У ЗВО забезпечується освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти ОНП «Економіка». Освітня підтримка забезпечується системою дистанційного навчання НаУКМА DistEdu (<https://bit.ly/3EQsoxl>). Під час роботи фокус-групи зі здобувачами було відмічено, що для кожного здобувача ВО створюється електронна адреса корпоративної пошти за допомогою ресурсу MS Office 365(який відкриває вільний доступ до ресурсів бібліотеки ліцензованих програм Marketing Analytic, Zoom та інших онлайн платформ). Організаційна підтримка проводиться за допомогою інноваційних технологій та сучасних методів навчання. Здобувачі ВО можуть взяти участь у програмах академічної мобільності, здійснювати навчання за індивідуальним планом. Інформаційна підтримка здобувачів ВО можуть отримати через офіційний сайт ЗВО (<https://bit.ly/3mRe7f3>), сторінки підрозділів НаУКМА у соціальних мережах, сторінку НаУКМА (<https://bit.ly/3Tl6zoh>), яка надає інформацію щодо можливостей навчання, відкритих освітніх подій, новин університету, сторінку факультету економічних наук (<https://cutt.ly/V4i2dFY>) та кафедри економічної теорії (<https://bit.ly/3ICx4dO>) на facebook, Telegram чати з кожним курсом. Зустрічі зі здобувачами ВО та академічним персоналом показали, що комунікація в основну відбувається через корпоративну пошту на дистанційній платформі DistEdu, так як це зручніше для обох сторін. Також слід відзначити, що НПП мають розклад проведення консультацій та посилання на ZOOM чи Teams. Дану інформацію було надано ЕГ під час зустрічі зі здобувачами ВО.

Дистанційне навчання здійснюється за допомогою ліцензійного програмного забезпечення Office 365 (в який входять MS Word, MS Excel, MS Outlook, MS PowerPoint, MS Teams), Zoom, навчальних платформ Coursera, EdX, Udemy, Moodle/DistEdu, TeamViewer. Здобувачі ВО можуть скористатись послугами консультації практичного психолога; консультаціями та подіями Центру соціальної роботи, адаптації та підтримки студентства НаУКМА. Соціальна підтримка здобувачів ВО проводиться через органи студентського самоврядування (<http://bit.ly/3gL15Nz>) та студентськими організаціями НаУКМА. Відділ по роботі зі студентами забезпечує систему соціальної підтримки, яка складається з державних пільг і власних ініціатив НаУКМА (<http://bit.ly/3ON5lZJ>). Фінансова підтримка студентів, які опинилися в скрутні забезпечується за рахунок 1) внесків у розбудову НаУКМА -у випадку складних життєвих обставин; 2) Фонд ім. Д. Малюченка – для невідкладного лікування; 3) Стипендії від Асоціації випускників для постраждалих внаслідок війни. ЕГ мала змогу підтвердити дану інформацію під час зустрічей. На сайті ЗВО чітко прописано хто має право скористатися соціальною стипендією та механізм її отримання (<https://bit.ly/3nomdC8>). Наявна система підтримки у працевлаштуванні здобувачів ВО та випускників (<http://bit.ly/3JKqP8s>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО продемонструвало необхідні умови для осіб з особливими освітніми потребами. А саме, у навчальних корпусах встановлені зовнішні пандуси та поручні біля входу зовні і всередині будівель біля сходових клітин; облаштований спеціальний санітарний вузол; ліфт, який зручний для використання людей на візку. У НаУКМА затверджено Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення та призначена відповідальна особа (надано на дод.запит ЕГ). Також передбачено для таких осіб соціальна стипендія (<https://bit.ly/3nomdC8>). Наразі на ОНП “Економіка” немає осіб з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО працює Центр порозуміння та взаємодії НаУКМА; за сприяння Відділу по роботі зі студентами створено Комітет протидії дискримінації і сексуальним домаганням в НаУКМА (<https://bit.ly/3ON5lZJ>). Склад комітету затверджено Наказом № 594 від 09.12.2021 р. (<https://bit.ly/3GXXneo>). У «Положенні про академічну доброчесність здобувачів освіти в НаУКМА» прописано політику врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із корупцією, визначено як порушення академічної доброчесності (<http://bit.ly/3ZU9g70>). Кодекс етики НаУКМА зазначає, що він «ґрунтується на традиціях та цінностях університету, визначеній місії та візії, досвіді та запроваджених в НаУКМА правилах корпоративних угод для здобувачів, політиках академічної доброчесності, запобігання сексуальним домаганням, роботи Комітету Вченої ради з етики наукових досліджень тощо» (<http://bit.ly/3YSySEC>). Слід зазначити, що окремого положення яке регулює конфліктні ситуації у ЗВО відсутнє. Сформовано “Положення про політику протидії дискримінації, сексуальним домаганням, булінгу в НаУКМА” (Наказ №594 від 09.12.2021 р), у якому визначені загальні засади попередження дискримінації, сексуальних домагань, булінгу (<http://bit.ly/3gL15Nz>). Зав. кафедри Бажал Ю. додав, що у разі виникнення конфліктної ситуації, вони вислуховують обидві сторони. А далі, виходячи із ситуації, пропонується рішення даної проблеми. У разі значної проблеми, пишуться пояснювальні записки і далі виносяться на засідання кафедри. Проте також вирішуються такі ситуації на рівні деканату шляхом формування відповідної комісії. Доцент Бугрова О. наголосила, що у НаУКМА в деканаті є спеціальний зошит пропозицій, де здобувач ВО може звернутись. За бажанням, це може бути в анонімній формі. А далі вже розглядається справа і робиться висновок як її вирішити. Здобувачі відзначили, що для унеможливлення подібних ситуацій, ЗВО проводить опитування стосовно їх задоволення. Представник навч. відділу Студентської колегії Василь Р. розповів, що якщо сталась конфліктна ситуація здобувачі можуть звернутись до органів студентського самоврядування, написавши на електронну пошту або в телеграм каналі. Виходити треба із конфлікту який виник. Перш за все вони радять через старосту звернутись до кафедри. І у разі не вирішення проблеми, представники студентського самоврядування допомагають здобувачам ВО звернутись до деканату факультету або до адміністрації. Крім цього, здобувачі можуть звернутись до телеграм боту у відкритій так і в анонімній формі. З останніх звернень була тема проведення пар під час повітряних тривог. Після чого було зроблене звернення до кафедри і вирішити дану ситуацію. Після даної ситуації було видано наказ стосовно механізму проведення пар під час повітряних тривог. Під час роботи фокус-групи зі здобувачами ВО було підтверджено факт, що подібних випадків на ОНП “Економіка” не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1. НаУКМА створює безпечні умови для навчання та для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами, зокрема в ЗВО функціонує Відділ по роботі зі студентами, який реалізує програми соціальної, консультативної і психологічної підтримки.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

1. Здобувачі вищої освіти не мають достатньої інформації щодо наявності в науковій бібліотеці відкритого доступу до наукометричних баз даних та їх можливостей; 2. результати опитувань за спеціальністю та ОНП знаходяться не у відкритому доступі, оприлюднюються лише узагальнені результати по факультетам і ЗВО. Рекомендації: 1. до початку 2023-2024 навч. року НПП провести лекцію із залученням здобувачів для ознайомлення ресурсів наукової бібліотеки та сприяти їх залученню до наукових публікацій; 2. до початку 2023-2024 навч. року Центру забезпечення якості освіти НаУКМА оприлюднювати отримані результати з метою поінформованості сторін.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОНП має значний рівень узгодженості за підкритеріями 7.2, 7.4, 7.5, 7.6 (створено доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, надається консультативна підтримка, створені певні умови для осіб з особливими освітніми потребами, обізнаність щодо вирішення конфліктних ситуацій) та певною мірою узгодженість за підкритерієм 7.2 та 7.3 (недостатня обізнаність стосовно наукових публікацій, результати опитувань недоступні для публічного перегляду). ЕГ констатує, що виявлена слабка сторона не впливає на досягнення поставлених цілей та ПРН, і може бути усунута найближчим часом. ОНП "Економіка" другого (магістерського) рівня відповідає визначеному критерію, з недоліками, що є несуттєвими.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються такими документами: Методичні рекомендації з розроблення освітніх/освітньо-наукових програм I-III рівнів вищої освіти (<http://bit.ly/3YVfBm2>); Положення "Про організацію освітнього процесу у НаУКМА" (<http://bit.ly/3IMWFQi>); Положення «Про гарантії освітньої/освітньо-наукової програм у НаУКМА» (<http://bit.ly/3Lp7Zfg>); Концепції внутрішнього забезпечення якості навчання і викладання НаУКМА (<http://bit.ly/3yGnH7b>); Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти НаУКМА (<https://bit.ly/3JJFDV6>). На кафедрі формують робочу групу, яку очолює гарант програми. Робоча група проводить моніторинг та обговорення експертних пропозицій від представників роботодавців, здобувачів освіти, інших стейкхолдерів, результатів перевірок та заходів внутрішньої системи забезпечення якості освіти в НаУКМА. З метою одержання зауважень та пропозицій зацікавлених сторін на сайті ЗВО оприлюднюється проєкт ОНП. Врахувавши зауваження програма рекомендується для затвердження на засіданні кафедри економічної теорії та Вченої ради факультету економічних наук і затверджується Вченою радою НаУКМА. Після затвердження ОНП оприлюднюється на веб-сайті НаУКМА для інформування відповідних стейкхолдерів та громадськості (<https://bit.ly/3IMDILf>). У 2020 р. ОНП "Економіка" приводиться у відповідність до прийнятого 4.03.2020 року державного Стандарту за спеціальності 051 «Економіка». Окремі компетентності та ПРН були змінені, разом із формулюваннями деяких норм навчального процесу. З переходом на дистанційне навчання відбулась корекція режимів навчання (синхронний і асинхронний) та відповідно оновлені силабуси. Після останнього обговорення у 2022 році, було затверджено «Зведену таблицю пропозицій та зауважень, отриманих від стейкхолдерів під час громадського обговорення освітньо-наукової програми другого (магістерського) рівня 051 "Економіка" спеціальності 051» «Економіка» та результати обговорення на засіданні кафедри зазначені у протоколі № 10 від 22.11.2022 р. (надано на дод.запит) Під час зустрічей ЕГ пересвідчилася, що у процесі моніторингу беруть участь здобувачі ВО, роботодавці, НПП та випускники.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час зустрічей ЕГ встановила, що здобувачі ВО залучені до перегляду ОНП. Центр забезпечення якості освіти НаУКМА проводить опитування на платформі DistEdu. Керівник відділу Волкова Г. розповіла, що вони проводять опитування тричі на рік. Дані аналізуються і відправляються вже безпосередньо на кафедри, викладачам, гарантам. У разі виявлення недоліків відділ просить кафедру відреагувати на дане питання і повідомити, що і як було виправлено. Також зазначила, що у попередньому році деякі опитування не відбулись, так як почалось

повномасштабне. Результати опитувань для ознайомлення були надані на дод. запит так як вони у публічному доступі не розміщені. Згідно з «Концепцією внутрішнього забезпечення якості навчання і викладання НаУКМА», студентська колегія активно залучена у процеси управління якістю освіти НаУКМА (<http://bit.ly/3yGnH7b>). Представники органів студентського самоврядування разом з представниками кафедри залучені до здійснення локального моніторингу ОНП. Також викладачі по своїм дисциплінам проводять опитування. Одержані рекомендації узагальнюються, та виносяться до обговорення на засідання кафедри і беруть до уваги при перегляді ОНП, навчальних планів, силабусів. Представник студентського самоврядування від факультету на зустрічі додав, що у разі nereагування кафедрою на відгук здобувача ВО пишеться колективний запит на кафедру (зустріч 3). Здобувачі ВО можуть написати це або через старосту, або через органи студентського самоврядування. Під час зустрічі ЕГ зі здобувачами ВО вони надали інформацію стосовно їх пропозицій, а саме: збільшити викладання іноземної мови, здобувачів ВО ознайомлювати із працями зарубіжних вчених, вивчення мов програмування Python чи R із застосуванням їх для економетричних досліджень.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавцями випускників ОНП «Економіка» є комерційні, консалтингові компанії, ЗВО, НДІ, аналітичні центри, державні інституції, з якими викладачі кафедри економічної теорії мають творчі та професійні зв'язки. Це забезпечує можливість отримати інформацію щодо якості втілення набутих фахових компетентностей, а також, що саме зараз потребує ринок праці. Залучення роботодавців до процесу періодичного перегляду програми відбувається через рецензування кваліфікаційних робіт та навчальних проєктів, проведення гостьових лекцій. До уваги беруться рецензії та відгуки роботодавців після проходження здобувачів ВО переддипломної практики. Під час інтерв'ю з керівником напряму «Центр працевлаштування студентів» Картавцева І. було з'ясовано, що ЗВО формує базу потенційних роботодавців. Основні критерії підбору потенційних роботодавців: перш за все має бути хороша репутація на ринку праці, гарне відношення до співробітників, можливість кар'єрного розвитку, можливість проходження додаткових курсів (наприклад проходження курсів перекваліфікації/підвищення кваліфікації за рахунок компанії). Арістов О. (Private Equity Fund / Group of companies) розповів, що він надав пропозицію кафедрі щодо можливості проведення семінарів/короткого курсу де би він міг поділитись практичним досвідом. Наразі рекомендація опрацьовується. Цебро О. (Tangram), додав, що вони давали кейси по Креативному мисленню здобувачам ВО. Джеджула Д. (ANACOSMA Clinic) періодично спілкується з викладачами кафедри, і надає свої пропозиції/рекомендації. Випускниця Кондратенко І. (Приліпко) зазначила, під час її навчання деякі випускники, які працюють в бізнесі вони проводили заняття. Під час зустрічі з роботодавцями ЕГ з'ясувала, що роботодавців задовольняє рівень підготовки здобувачів ВО. І на сьогодні в їх компаніях працює велика кількість випускників НаУКМА, що показує про якість підготовки фахівців, і забезпечує можливість працевлаштуватись випускникам ОНП «Економіка» (зустріч 5).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Усі випускники заповнюють анкети, з ними регулярно підтримують зв'язок через розсилки та спеціальні заходи, опитування. У ЗВО працює Асоціацією випускників, яка підтримує зв'язок з випускниками НаУКМА (<http://bit.ly/3TijFvr>). Центр кар'єри та працевлаштування студентів щороку проводить Ярмарок Кар'єри, на якому компанії-роботодавці пропонують студентам і випускникам стажування та вакансії (<http://bit.ly/3yHjaRU>). Здобувачі ВО можуть взяти участь у комплексній програмі тренінгів з soft skills «Профі+» (<https://bit.ly/3xCSwt7>). Гарант ОП Шевченко О. додала, що збирання інформації стосовно траєкторії працевлаштування випускників займається Центр кар'єри та працевлаштування студентів, який вже потім передає отримані результати. А також через особисті контакти з випускниками. Слід наголосити, що представниця центру зазначила певні труднощі зі збиранням інформації, так як після влаштування на роботу, випускники забувають подати дану інформацію. ЕГ рекомендує створити відповідне опитування стосовно кар'єрної траєкторії і проводити серед випускників. На зустрічі випускників, Клименко А. зазначила, що наразі вона підтримує зв'язок зі своїм науковим керівником Івановою Н. Одразу після випуску, було проведено опитування на тему покращення/вдосконалення. Кондратенко І. (Приліпко) розповіла, що НПП Супрун Н. запросила її оцінити проєкти здобувачів по ENACTUS (конкурс студентських проєктів для реалізації бізнес ідея які спрямовані на вирішення соціальних питань). Також комунікація зі своїм науковим керівником Івановою Н. І відзначила, що за допомогою даної викладачки вона знайшла роботи на якій працює вже 5 років. У майбутньому планує долучитись до проведення гостьової лекції з питань сталого розвитку. ЕГ рекомендує сприяти даному процесу та залучити інших випускників до цього процесу. Деякі випускники додали, що саме через студентську спільноту змогли отримати роботу.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Кафедра реалізує заходи внутрішнього забезпечення якості надання освітніх послуг шляхом перевірки готовності силабусів навчальних дисциплін та їх відповідність стандарту спеціальності 051 «Економіка», рівень підготовки матеріалів для контролю знань. До перегляду та надання рекомендацій залучають здобувачів ВО, роботодавців,

випускників. Наприклад, була надана пропозиція від випускника щодо збільшення кількості дисциплін, які викладаються англійською мовою. До циклу обов'язкових ОК було додано англомовні дисципліни ОК 1.1.9 "Системна динаміка в міжнародній економіці: європейський контекст" (доц. Григор'єв Г.С.) та ОК 1.1.11 "Стратегія економічного розвитку ЄС" (ст. викл. Сапачук Ю.М.). Також при перегляді ОНП враховані такі пропозиції: акцентування уваги на практичних завданнях, командній роботі, збільшено кількість та обсяги інтерактивних методів навчання, оновлена програма переддипломної практики. Кафедра разом із Центром електронної освіти НаУКМА і Центром забезпечення якості НаУКМА працює над удосконаленням якості реалізації програми. Зустріч із адміністративним персоналом, керівник «Центру електронної освіти і технічних засобів навчання» Подденежний О. надав інформацію стосовно проблем з якими вони зіштовхнулись при переході на дистанційне навчання. Була нестача технічних засобів, відсутність власного приміщення (Центру електронної освіти і технічних засобів навчання), недостатність знань щодо комп'ютерів, та певний психологічний бар'єр (через перехід з оффлайну у режим онлайн). Технічні нюанси частково вирішені, але нестача техніки ще залишається. Тому виходять з того, що мають. Надають методологічні поради, супровід. Центр проводить відповідні тренінги, лекції для більшої обізнаності саме роботою на комп'ютері. Для подальшого навчання на ОНП триває пошуку інноваційно нових програм. Проте зараз фінансується слабке, тому на даний момент розглядають шляхи нових грантів, пошуку нових партнерів.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час попередньої акредитації (2018 рік) були такі рекомендації: створити умови для заохочення підготовки наукових публікацій викладачами випускової кафедри економічної теорії в наукових журналах, що входять до міжнародних наукометричних баз даних; продовжити роботу щодо залучення до навчальної роботи на кафедрі економічної теорії молодих вчених, які мають досвід викладання фундаментальних дисциплін освітньо-наукової програми «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» НаУКМА; розширити використання в навчальному процесі інноваційних форм викладання, які спрямовані на формування сучасних фахових компетенцій випускників магістерської програми. Було проведено: за останні 5 років викладачі кафедри економічної теорії здійснили 123 наукові публікації в наукових журналах, що входять до міжнародних наукометричних баз даних, у тому числі 27, індексованих у базах Scopus та WoS; в 2018-2022 рр. були залучені до навчальної роботи на кафедрі економічної теорії такі викладачі молодого віку, які мають досвід викладання фундаментальних дисциплін зі спеціальності: доцент, к.е.н. Біла І. С.; доцент, к.е.н. Бугрова О.О.; ст. викл., к.е.н. Ваврищук Н.Г.; ст. викл. Волошин А.В.; ст. викл., к.е.н. Куно О.І., ст. викл., к.е.н. Курбет О.П.; ст. викл., к.е.н. Сапачук Ю.М.; ст. викл., к.е.н. Яценко Г.Ю. В 2018-2022 рр. відбулось збільшення використання в навчальному процесі інноваційних форм викладання, які спрямовані на формування сучасних фахових компетенцій випускників магістерської програми. Розроблено та впроваджено в навчальний процес авторські інноваційні курси: ОК 1.1.7 «Економіка праці та інклюзивного розвитку», ОК 1.1.5 «Сучасні економічні теорії та економічна політика», ОК 1.1.8 «Економічна теорія інноваційних стратегій», ОК 1.1.9 «Системна динаміка в міжнародній економіці – європейський контекст», ВБ 2.1.7 «Відкриті інновації та креативне мислення». На ОНП «Економіка застосовують такі інноваційні форми викладання: реальні проблемні ситуації, інтерактивні методів викладання, обговорення актуальних проблем економіки України, ділові ігри, пошуку креативних рішень для вирішення наявних проблем, індивідуальна аналітично-дослідницька робота в навчальному процесі тощо. Зустріч з випускниками та гарантом ОП підтвердила дану інформацію (зустріч 4 і 9).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

У НаУКМА учасники академічної спільноти залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОНП відповідно до таких нормативних документів: Концепції внутрішнього забезпечення якості навчання і викладання в НаУКМА (<http://bit.ly/3uGnH7b>), Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти НаУКМА (<https://bit.ly/3JJFDV6>) і Положення про критерії, правила і процедури оцінювання навчально-методичної, наукової та організаційно адміністративної діяльності науково-педагогічних (педагогічних) працівників НаУКМА (<http://bit.ly/3JJFDV6>). Представники академічної спільноти є учасниками роботи науково-методичної комісії НаУКМА, Вченої Ради, Вченої ради ФЕН, робочих груп по розробці окремих документів, Положень. Також вони займаються розробкою методичних вимог ОНП, обговорення програм навчальних курсів, експертизи навчальних курсів, схвалення до друку посібників, підручників та інших навчальних матеріалів, надання рекомендації щодо використання інноваційних технологій, поширення кращого досвіду організації освітнього процесу. Робоча група узагальнює результати та надає обґрунтовані рішення, отримані шляхом моніторингу якості викладання та наукової діяльності щодо удосконалення ОНП. Також внутрішній контроль якості освіти здійснює Центр забезпечення якості освіти (<http://bit.ly/3VDu1pK>) у співпраці з Комітетом якості Вченої ради НаУКМА (<https://bit.ly/419vasI>), навчально-методичним відділом, навчально-методичною комісією. Робота Центру направлена на покращення освітніх програм та бізнес-процесів у НаУКМА, забезпечення принципів академічної доброчесності, проведення онлайн опитування здобувачів, випускників, роботодавців та викладачів (<http://bit.ly/3VDu1pK>). Керівник Центру Волкова Г. зазначила, що провівши аналіз отриманих результатів опитувань відбувається розсилка гарантам та кафедрам. Навчально-методичний відділ НаУКМА займається плануванням та організацією навчального процесу, контролем ефективності та якості навчального процесу, впровадженням нових підходів до організації навчального процесу (<https://bit.ly/3SdDDHh>). Центр електронної освіти проводить внутрішньо університетський моніторинг якості надання освітніх послуг, підвищує якість надання освітніх послуг, розробляє та забезпечує програмним продуктом, який забезпечує навчальний процес елементами

дистанційного навчання (<https://bit.ly/3IaXPVC>). Під час зустрічей представники даних центрів підтвердили дану інформацію.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

1. Активне залучення до зовнішніх процесів забезпечення якості освіти представників наукової та академічної спільноти України.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

1. Відсутній комплексний механізм збирання та накопичення інформації щодо траєкторії працевлаштування випускників; 2. незначна залученість стейкхолдерів до проведення лекційних та інших аудиторних занять. Рекомендація 1. Центру працевлаштування студентів розробити анкетування і провести опитування випускників 2023-2024 рр. стосовно їх кар'єрного шляху з метою формування та накопичення загальної бази даних; 2. кафедрам до початку 2023-2024 навч. року розробити план заходів із залучення різних груп стейкхолдерів до проведення лекційних занять.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОНП має значний рівень узгодженості за підкритеріями 8.1-8.3 (наявна нормативна база стосовно процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду, позиції здобувачів беруться до уваги, співпраця із роботодавцями) та 8.5-8.7 (вчасне реагування на виявлені недоліки, реалізація попередніх рекомендацій, постійному розвитку освітньої програми) та певною мірою узгодженість за підкритерієм 8.4 (недостатня увага приділена роботі з випускниками, а саме збирання інформації щодо їх кар'єрного шляху). ЕГ констатує, що виявлена слабка сторона не впливає на досягнення поставлених цілей та ПРН, і може бути усунута найближчим часом. ОНП "Економіка" відповідає визначеному критерію, з недоліками, що є несуттєвими.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

НаУКМА визначає чіткі і зрозумілі правила та процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. До документів, що регламентують це відносяться: Статут Національного університету "Києво-Могилянська академія" №1589 від 21.12.2016р. (bit.ly/3BqtSOK); Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті "Києво-Могилянська академія" №284 від 05.07.2016р. (<http://bit.ly/3IMWFQI>); Положення про дистанційне навчання в Національному університеті "Києво-Могилянська академія" №107 від 01.03.2021р. (bit.ly/3Vflxob); «Правил внутрішнього розпорядку Національного університету "Києво-Могилянська академія" від 27.01.2023р. (bit.ly/3Y8oSVA); «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в Національному університеті "Києво-Могилянська академія" №112 від 07.03.2018р. (<http://bit.ly/3JJFDV6>); Кодекс етики Національного університету "Києво-Могилянська академія" №210 від 06.07.2020р. (<https://bit.ly/3yGnH7b>). Нормативні документи розміщено на сайті ЗВО у вільному доступі (<https://bit.ly/3FuuAMH>). Однак, в ЗВО відсутні окремі положення, які регулюють врегулювання конфліктних ситуацій та оскарження результатів контрольних заходів, дані питання представлені в значній кількості документів, що регулюють освітній процес і якість освіти. На думку ЕГ, ЗВО варто звернути увагу на дані питання і узагальнити їх в окремому нормативному документі. Під час зустрічі ЕГ зі здобувачами ВО було підтверджено, що здобувачі ВО усю необхідну інформацію отримують на сайті ЗВО.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

Дані щодо проєкту ОНП “Економіка” було розміщено на сторінці факультету економічних наук ЗВО (<https://bit.ly/3Ix6NoH>). З метою одержання зауважень та пропозицій від зацікавлених сторін на сайті ЗВО оприлюднює освітня програма (<https://bit.ly/3EiPP3D>). На даний момент її не винесено на обговорення. На зустрічах стейкхолдери підтвердили свою залученість до перегляду та надання рекомендацій стосовно ОНП. Слід зазначити, що з осені 2022р. року надані пропозиції кафедра оприлюднює на сайті. У папці “Результати обговорення” розміщена Зведена таблиця пропозицій та зауважень, яка була сформована на основі отриманих від стейкхолдерів рекомендацій під час громадського обговорення освітньо-наукової програми другого (магістерського) рівня 051 “Економіка” (<https://bit.ly/3EiPP3D>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сторінці факультету економічних наук сайт НаУКМА розміщена інформація стосовно ОНП “Економіка” (<https://bit.ly/3Ix6NoH>). У відкритому доступі розміщено анотації обов’язкових ОК (<http://bit.ly/3kH7qMd>), Однак, як було зазначено під час фінальної зустрічі віце-президентом з науково-педагогічної роботи Ожоган В.М., політика ЗВО не передбачає розміщення у відкритому доступі робочих програм та силябусів ОК; робочі програми навч. дисциплін і силябуси доступні лише учасникам освітнього процесу і розміщені в навч. курсах дистанційної платформи ЗВО (<http://bit.ly/3JbGEDV>). Інформація стосовно вступу (<http://bit.ly/3T8CbX2>). ЕГ вважає, що надана інформація у відкритому доступі щодо ОНП є достатньою і точною для інформування зацікавлених сторін.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

1. У відкритому доступі для усіх зацікавлених сторін розміщено Таблицю пропозицій та зауважень отриманих від стейкхолдерів під час громадського обговорення та оприлюднено надані пропозиції.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

1. Робочі програми навч. дисциплін і силябуси розміщено лише на внутрішній дистанційній платформі ЗВО. Рекомендація: 1. до початку 2023-2024 навч. р. розмістити робочі програми дисциплін або силябуси для інформування майбутніх вступників, роботодавців.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОНП має значний рівень узгодженості за підкритеріями 9.1 і 9.2 (Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури всіх учасників освітнього процесу, оприлюднення внесених пропозицій від стейкхолдерів) та певною мірою узгодженість за підкритерієм 9.3 (розміщення силябусів та навч. дисциплін лише для учасників освітнього процесу). ЕГ констатує, що виявлена слабка сторона не впливає на досягнення поставлених цілей та ПРН, і може бути усунута найближчим часом. ОНП “Економіка” другого (магістерського) рівня відповідає визначеному критерію, з недоліками, що є несуттєвими.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад’юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої

освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Програма візиту експертної групи _11.03.2023.pdf</i>	MgYiHxeDC7WWRjlsY3PXftSFc+Am4bkBWxsA2UZ Y2oM=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших

актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Пушкар Тетяна Андріївна

Члени експертної групи

Зінчук Тетяна Олексіївна

Дерій Ольга Юріївна